

11. 1933 940

DOMOLJUB

Š I L V. 2. V L I U B L I A N I. D N E 11. J A N U A R J A 1933 L E I O 46

Cena 18 Din za celo leto, Za tuzemstvo 60 Din, Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izdaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljano. Telefon uredništva: 2549. Telefon uprave: 2042.

Nova uredba k zakonu o zaščiti kmetov

Odkar je zakon o zaščiti kmetov stopil 6. aprila preteklega leta v veljavo, se ni nič bolj poglobljeno govorjenje o njem. Nekateri so pričakovali, da čez pol leta preneha, drugi so mislili, da se izpremeni, tretji so pričakovali, da se podaljša. Bil je nazadnje res podaljšan malimi izpremembami, obenem pa je došla kraljevska vlada pooblastilo, da sme sama izdati k temu zakonu uredbe, ki urejajo razmere, nastale kot posledice zaščite kmetov.

Danes kmeti ne more izterjati za stare dolge ne kak denarni zavod, ne kak trgovca ali obrtnika. Zato tudi obrtnik ali trgovec vsikrat ne more izvrševati svojih obveznosti nasproti svojim upnikom. Bili so sicer, ko se radi tega morali trgovci v konkurz ali v poravnavo. Kdor pa gre v konkurz ali poravnavo, na tem ostane nekaj poslovnih madež in tako obnovi svojo trgovino. Bili smo doslej svajeni, da je skoraj zmeraj šel trgovec v konkurz po svoji lastni krivdi ali pa da je bil s tem združena včasih morda celo kakka kufija. Da ne bi tisti trgovci in obrtniki, ki zaradi zakona o zaščiti kmetov prišli do tega, da ne morejo plačati svojih dolgov, izbili dobrega imena, je izšla 4. januarja uredba, ki določuje, da morejo taki trgovci, podjetniki itd. zaprositi pri sodišču posredovanje med dolžnikom in upniki. Če sodišče uvidi, da je tako posredovanje potrebno, imenuje posredovalca med dolžnikom in upniki in sicer na predlog dolžnika. V treh tednih odloči sodnik ali je uvesti posredovanje ali ne. Če se začne posredovanje, se to vpiše v zemljiško knjigo. Od tistega dne naprej ni mogoče v zemljiško knjigo nič več vpisati, dolžnik ne more več obremeniti svojih nepremičnin. Dokler traja to posredovanje, tudi od njega ne more noben upnik ničesar izterjati. Vendar pa mora plačati davke, druge javne dajatve in plače svojim uslužbencem. Če se posredovanje posreči, se dovor med upniki in dolžnikom predloži sodišču. Podpisi morajo biti overjeni. Če pa 60 dni ne pride na podlagi posredovanja sporazuma, se posredovalni postopek ustavi, dolžnik mora ali vse plačati ali iti v poravnavo oziroma v konkurz. Zadržega dolžnika je na ta način nekako prenešana na tisti čas in danes je več upanja, da se dolžnik in upniki poravnajo brez slabih posledic in poravnave.

Velike težave so nastale zaradi zakona o zaščiti kmetov tudi pri denarnih zavodih. Tudi ti zaenkrat ne morejo izterjati kmetov. Zato pa so postali vlagatelji nezaupni in še bolj pritiskajo na denarne zavode kot poprej. Denarni zavodi so zato prišli v veliko stisko. Samo po sebi bi morali vlagateljem izplačati njihove vloge, toda, naj se trudijo kolikor se hočejo, do denarja ne pridejo. Nekateri vlagatelji uvidevajo, da zadruga, razne hranilnice in posojilnice niso ničesar krive, da ne morejo izplačati, mnogim pa se ne da nič dopovedati. Zamrzile — kot pravijo Američani — niso samo vloge, ampak zamrzile so tudi terjatve nasproti dolžnikom. Te razmere so res silno težke za vse, za vlagatelje, ki potrebu-

jejo denar in ga za najpotrebnejše stvari ne morejo dobiti, ravno tako pa tudi za zadruga. Pri najboljši volji ne morejo ničesar storiti, da bi ustregle vlagateljem. Zelo neapametno je, če v enem ali drugem kraju vlagatelji očitajo načelstvu ali posameznim odbornikom zadruga, da so oni krivi, če ne dobe vlagatelji denarja, zakaj čisto jasno je, da tega ni nihče kriv pri posameznih zadrugah. Res, zelo težke in neprijetne so te razmere, v katerih živimo. Toda kadar se ne da prav nič napraviti, je treba potrpeti. Ta tolažba je sicer zelo majhna, toda vedno je, metati krivdo na koga, o katerem vemo, da ni kriv. Težko je v takih časih ohraniti mirno kri, je pa vendarle to največja modrost. Pri vseh težavah pa ne sme naš kmet izgubljati poguma. Boljši časi pridejo znova. Takrat se bo tudi znova poživelo delo zadrug in tudi obtok denarja bo znova upostavljen.

Hud boi bojiemo

V svoji novoletni izjavi je sv. oče žalostnega srca omenil boj, ki ga bije brezversstvo po raznih državah proti krščanstvu, zlasti proti katoliški Cerkvi.

Res da ni bila Cerkve brez nasprotnikov, odkar obstoja ta Kristusova ustanova. Vendar udarjajo njeni sovražniki baš zadnji čas na dan z izredno smelostjo in močjo. Danes že ni več na svetu dežele, kjer bi ne imel Bog skritih in javnih nasprotnikov. Javnih, kjer se čuti frimasonstvo že na trdnem; več ali manj skritih, kjer evangelij »Velikih Besednikov« še ni dovolj zasidran v narodu.

S posebno tugo se je spomnil papež treh držav: Rusije, Mehike in Španije. V vseh treh so narodi še danes po večini verni, oblast pa imajo popolnoma v rokah brezverske vlade, pa naj se prištevajo španskim oziroma mehiškim socialistom in narodnjakom ali pa ruskim komunistom. Vsem so vere in zlasti katoliška vera zelo na poti, in ruski boljševiki se čutijo, — nemalo vsled potuše tudi »krščanskih« velesil, — že tako močne, da so izdelali načrt, po katerem hočejo v petih letih zatreti in s surovo silo pokončiti v nesrečni veliki slovanski državi vse, kar je verskega, cerkvenega, svetega.

Kako je vendar prišlo do tega, da je katoliška Mehika postala protikatoliška, Cerkvi vdana Španija proticerkvena in da verna matična Rusija vsej na vidž mirno gleda, kako ji frimasoni in njihovi prijatelji podirajo veličastne hiše božje, onemogućujejo svete po-

dobe in z vsemi svojimi načrti pehajo ruski narod v grozno mlako nenravnega in protiverskega življenja?

Ko so spali, je prišel sejavec in je nasul ljuke med pšenico...

Bilo je takole: Verni Mehičani in Španci in Rusi so lepo po starih običajih v cerkvi molili, zunaj nje so pa imeli — po svobodomiselnem načelu — vero lepo skrito v srcu. Frimasoni so se pa organizirali in širili svoje misli s svojim časopisjem. Tistim samo notranjim katoličanom so bile malo ali pa sploh nič mar politične in prosvetne katoliške organizacije. V cerkvi so dajali čast Bogu, pri volitvah pa so »po starem običaju« volili tudi »pobožne« prostozidarje ali pa njih tajne prijatelje.

Zakaj pa so tako volili? Ker so bili slabo poučeni.

Zakaj pa so bili slabo poučeni? Ker so se premalo zanimali za svoje katoliško časopisje; tudi so katoliške liste premalo naročali, in kar je glavno, slabo ali nič čitali.

Kaj pa mi, slovanski katoličani? Ali so nas mehiški, ruski in španski dogodki kaj naučili? Ali hočemo po ravno isti poti v prepad?

Kar vprašajmo se čisto odkrito: Je-li kriza res prav povsod tako velika, da bi n. pr. število naročnikov »Domoljuba« v tem letu ne moglo ostati ne samo neokrnjeno, ampak bi se celo povečalo? Ponekod to res ni mogoče, drugod bi pa morda le še šlo!

113 tisoč dinarjev

je doslej izplačala uprave Domoljuba svojim redno plačujočim naročnikom, ki jim je požar uničil domačo ozi. hišo, v kateri so siloma prebivali, in sicer zato, ker so

takoj ob novem letu plačali celoletno naročnino!

Storite to tudi Vi takoj, ko prejmete položnico!

Da, povedati bi se moralo, in sicer razno in pred vsem zato, ker je kriza in smo v taki dobi pravega vodnika, svetovnika in prijatelja našej državi.

Kako je torej z našim katoliškim časopisom, z najpomembnejšim časopisom proti socializemskim načrtom? Ali smo obdržali vsi naročniki? Ali priganjamo tudi drugim, da stopijo v naše vrste? In, ali ni bila pri more-

bitni odpravi katoliškega lista kriza dvojega vrsta, dvojne duše, dvojne verske in narodne obolevnosti? Večja, kot kriza dvojega teža na katera se morata sklanjati?

V dneh največje nezvestosti smo dolžni iti v boj za svoje svetinje. Orodje, ki nam bo ta boj izboljšalo, je naš tisk! Zato naj velja nabele: V vsako našo hišo katoliški list!

Kolkovanje pritožb zoper občinske proračune

In neke občine nam poročajo, da so vložili pri županstvu pritožbo proti proračunu, ker se v tej vršene občinske doklade k diskontu davkom na 90% v primeru z l. 1932. Priznajo so se občani posebno obetniki. Župan zahteva, da se mora pritožba kolkovati in teža od vsakega, ki jo je podpisal, krolek na 20 din. Zahteva vrt tega še prepis pritožbe. — Svoje zahtevo opira na § 112. taksnega zakona in trdi, da bi v taksem zakonu nobena določila, po kateri naj bi bile te pritožbe kolko preste.

Pritožniki poudarjajo na pojasnilu in na navedenih izjavih postavili predlogov o kolikosti upoštevati takih pritožb. Vsi čas ura kolektivnega županovanja prejšnjega župana se na pritožbe te vrste nikoli ni zahtevala ležanja, prav tako se niso zahtevali prepisi pritožb.

Na vse to naj navedemo še nekoliko pojasnila, čeprav smo pritožili daljši članek o tem upravljanju že v 90. številki »Domoljuba« lanskega leta.

Naj tudnega ni, ako župan začetnik ne razume ali pa ne more razumeti določil taksnega zakona, ki ga ni ni ne more prav razumeti in odločiti. Saj dela po glavnici celo učenim gospodom, tudi pravnikom. V našem primeru pa lahko potrdimo, da župan nima prav. Najprej upravičeno, da je nobenemu veljavnem postopnem ali drugemu določilu ni upravičen zahtevati prepis pritožbe. (Drugje se zahteva le pri tožbah na upravno sodišče in na državni svet.) Od kod je naš župan § 112. taksnega zakona, na katerega opira svojo zahtevo, res ne vemo. Toliko paragrafov taksnega zakona sploh nima. Ima pa 332 tarifnih postavk, ki določajo razne državne takse v vseh mogočih zadevah.* Vseh členov (= paragrafov) ima zakon 62. Med temi je člen 6., ki govori o taksi oprostitvi in ki smo ga navedli v omenjeni številki »Domoljuba« ter ga tu še enkrat

ponavljamo. Glasi se: »Plačila takse se oproščajo tistim spisi in te-le listine:

k. Vloge, tožbe, vročbe in njih priloge, s katerimi izvršujejo državna in samoupravna oblastva uradna posla, odredene z zakonom, kakor tudi vloge, tožbe, pritožbe in vročbe, ki jih predlopijo v javnem interesu in na podlagi odredb podzinskih zakonov ali drugega državnega oblastvom pristojne osebe, družbe, zapisa, naprave in samoupravna telesa. ...» itd. Kakšne velje jasnosti pa je še treba? Saj je menda to postavilo določilo samo jasno dovolj za vsakogar. Da se pod državnimi oblastvi razume tudi županstvo, o tem vendar ni dvoma. Pritožba mora biti štak naslednjena na kanosno upravo, vršena seveda potem županstva, na osnovi določil občinskega reda (§ 82. na Krunjski). Ker ste vložili pritožbo kot občani — ne v imenu, marveč v javnem interesu, na to vlogo župan nima pravice zahtevati plačila take na podlagi navedenih določil člena 6. taksnega zakona. To mora biti pa na pritožbi izrečno izobsežno izgovor, kakor se sicer prilipi krolek. S tem, da župan vztraja zakonitemu postopku in v nasprotju z njim zahteva plačilo take (koliko), kaže samo, da ne pozna zakona ali pa ga ne more pravilno razložiti zato, da škarnim pritožnikom in karkoli neustavnim nagibov. Kajmanj je upravičen zahtevati pri kolektivni pritožbi (podpisani od več pritožnikov) krolek po 20 din od vsakega pritožnika. V vseh primerih, ako je po določilih taksnega tudi predpisana taksa za pisni odtisk, se ta obdavčijo vroči samo omenjeni pritožniki, ki je prvi podpisal pritožbo. Zato pa se plačuje le enkratna taksa, razen, ako pri kolektivni (skupni) vlogi in pritožbah zahteva vsak pritožnik zase poseben odtisk.

Županova dolžnost je torej, da Vašo pritožbo (v enem izvodu) sprejme takoj, kakršna je vložena, ter jo s posredovanjem vred predloži nadzornemu oblastvu, ki bo odločevalo o njej.

Vsa navodila, ki smo jih priložili v navedenem članek našega lista, veljajo sicer kot prepis. Ker ni izkušena, da se bodo določila taksnega zakona tudi drugje izpolnila raz-

lično in po svoje, bi bilo potrebno, da se povzroči načelna oblastvena odločba inštančnim potem ter ako bo treba — tudi razsodilo upravnega sodišča odnosno državnega sveta. Za sedaj pa lahko napravite na banko upravo nadzorstveno pritožbo v varstvo zakona, ako bi se zupna še protivil sprejeti v javnih zadevah kolika prosto pritožbo. Nadzorstvenih pritožb ni treba vlagati potem županstvu.

Glede pravice da povračila morebiti ne spravljeno pobrane takse naj navedemo le člen 22. zakona o izpremembah in dopolnitvah v zakonih in taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923. l., ki se glasi:

»Vsakdo, od katerega oblastvo neutemeljeno pobere takso ali pristojbino ali večjo, nego je treba, ali ki pomotoma izračuna in sam položil takso ali pristojbino, katere po zakonu ni bil dolžan plačati, sme v 90 dneh od dne, ko je bila njegova taksa pobrana ali pomotoma položena, zahtevati povračilo take ali pristojbine od generalne direkcije posrednih davkov. (Sedaj do 10.000 din od finančne direkcije, nad 10.000 din od ministrstva u finance, oddelka za davke). — Prosjače za povračilo se vlagajo pri onem oblastvu, ki je pobralo neutemeljeno ali večjo takso ali kjer je bila taksa pomotoma položena. Po preteku tega roka izgubi pravico do povračila. —

Mislimo, da je s tem vse povedano, kar je treba, da vedo občani glede kolkovnih (taksnih) oprostitve vlog v javnih zadevah. — Vloge, prošnje, pritožbe in dr., ki se nanajajo na privatne zadeve, ki so torej le v zvezi z osebnim interesu, morajo seveda biti kolkovane odnosno morajo biti za nje plačane pristojbine (takse) po določilih taksnega zakona in njegovih tarifnih postavk. F. K. n.

Ali se še pomišljate!

Zakaj je toliko revščine in pomanjkanja? Velik vzrok temu je, ker ljudje preveč upravičajo. Ker nočejo ali ne znajo varčevati. Največji bogati lahko vse požene, če denar razmetava. Če boš kaj imel, ni dosti, da samo delaš; treba je tudi varčevati. Najbolja hranilnica pa je zavarovalnica. Ta te opominja in sili, da moraš varčevati. Naša »Karitas« je najboljša hranilnica za male ljudi, za vsakega ljudstva sploh.

Zatoj smo dokazali, da »Karitas« je draga. — A vi se še pomišljate, da bi se zavarovali? Morebiti se vam pa ne zdi potrebno, da se zavarujete. Mislite si: saj dosedaj mi nisimo bili na spet zavarovani, pa smo le živel. In tudi pokopali so še vsakega, če ni bil ni ni zapustil. — A ta ugovor je jalovi! Seveda so pokopali vsakega — pa kako in s to kima težavami! Danes pa si svet zna pomagati, da tvi bolje. Pomagaj si sam in pomagaj ti bo Bog! Če si sam ne pomagaš, boš pa prosjačil in revščino tolkel. Kdor skrbi zase in za svoje, se bo pravočasno oskrbel. Kakor je postalo zavarovanje zoper požar splošno, tako bo postalo tudi zavarovanje za doživljenje in za smrt splošno. Po naprednih deželah je to že zelo vpeljano. Čim prej bo tudi pri nas temu bolje! Naša »Karitas« je prišla le malo prepozno. — Ko bi bila prišla pred samo pomočmi, bi si male ljudstvo prihranilo lep vsotir, ki so že po vodi. (Vsi, ki ste zaradi pomanjkanja samopomoči izgubili zaupanje tudi v pravo zavarovanje, in še posebno tisti, ki ste pri teh samopomočih kaj izgubili, ali dilo, da »Karitas« ni samopomoč, temveč oddelček velike slovenske zavarovalnice.

* Tar. post. 112 se nanaša na pritožbe o administrativni blagi in za karkoli pritožbe o omenjeni imenitnosti.

oji le popolnoma varno, pravo zavarovanje.) Pa sedaj so slabi časi in ljudje nimajo denarja. — Vendar pa tako pri koncu ljudje denarjem vendar niso, vsaj po mnogih kraljih ne. Tudi v drugih državah so slabi časi, a vendar »Karitas« tam sijajno uspeva.

Do vsake nove stvari so ljudje s početka nezaupni, če jim ne meče takoj očividnega oblička. Ščasoma pa si vsaka dobra stvar stre pot. Prepričani smo, da si bo tudi naša »Karitas« pridobila splošno zaupanje in bo postala močna gospodarska trdnjava slovenskega ljudstva.

Sedaj pa — če premorete le toliko, da nekaj dinarjev na mesec utrpate — kar vsi v »Karitas«! Smrt ne bo dolgo čakala. Ona naha s koso neprenehoma, maha na desno in levo in ne gleda, kam kosa prileti. Morebiti je bliža že vaši hiši. (Bolnikov »Karitas« ne prejema.) Po smrti pa so vedno veliki stroški. Koliko lažje je dati vsak mesec malo, kakor pa naenkrat veliko vsoto — posebno, če je nikjer ni! Zadelžiti se je treba in to ni prijetno. Preskrbite torej sebe in svoje domače pravočasno: Dušo za večnost, denar pa za ta svet! Kdor oboje stori, stori najbolje. Če, ki si skrben za svojo družino, zavaruj se — korist svoje žene in svojih otrok! Prav je, da se zavarujete za malo višje zneske, da porih pogrebni strošek še kaj ostane — drugi potrebe. Zavarujte tudi svoje stvari, ki še niso zavarovani, za pogreb in za maše! Mladi ljudje pa, čim prej se zavarujete, večje ugodnosti imate! S časoma mora biti zavarovano vsa ljudstvo. To bo dokaz, da so ljudje modri, previdni, resnično napredni. Prepričani smo, da bo »Karitas« v veliko srečo in blagoslov osamelejšim družinam in celemu narodu.

Woodrow Wilson, bivši ameriški prezident, je umrl.

Brezposelni je prišel v urad po brezposelno podporo.

Uradnik: »Vi ne dobite podpore, prejšnji ste delali.«

Brezposelni (začuden): »Delal? Ne, gospod, motite se.«

Uradnik: »Saj so vas videli, ko ste po najski cesti peljali voz drv.«

Brezposelni (se je bridko nasmehnil): »Tako, to je bilo le moje pohištvo, preselil se prejšnji teden.«

Bolečine v hrbtu,

zaustavite jih

SLOAN-ov LINIMENT premaga bolečine, naglo pomiruje in se dobro počutite. Čim Vas napadejo bolečine, namžite nalahko brez utiravanja malo SLOAN-ov VE masti. — Prodira in pomirja bolna mesta in mišice in odstranja bolečine.

Rabite SLOAN-ovo mast proti bolečinam v križu, revmatizmu, išiasu, bočinam distorzije in konvulzije in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dob: se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine

Odobrilno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja
Šentlasko odločilo s referencem 5 pr. 447 od 15. marca 1933

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Proti mešanim zakonom. Da je katoliška Cerkev odločno proti mešanim zakonom in jih dovoljuje le, če jih nikakor ni mogoče preprečiti in še takrat le pod gotovimi pogoji, je splošno znano. Marsikaj je morala radi tega že prestat. Posebno se ji očita, da je ozko-srčna in nestrpljiva, da se vrtka v stvari, ki so izključno zadeva dveh src. Takim klevetarjem bodi povedano, da so druge veroizpovedi prav tako nasprotno mešanim zakonom, z istega stališča kot katoliška Cerkev. Iz Rima se n. pr. poroča, da je 27% ondi bivajočih Judov poročenih s katoličankami. Da take mešane zakone prepreči, je tamkašnji veliki rabin izdal odredbo, da judovska vera prepoveduje mešane zakone in da bo v tem oziru poslej zanj merodajno isto, kar je katoliška Cerkev s svojega stališča odredila. Enaki glasovi se čujejo tudi iz krogov raznih protestantskih verskih ločin.

s Po katoliškega duhovnika je poslal. — Eden tistih srečnih, ki jih božja milost na zadnjo uro sreča in potegne iznad prepada, ki zija pred njim, je bil tudi pred kratkim umrl. Bivši milwaukeeški župan David Rose v Ameriki. Po pokopjenju je bil menda Jud, po veri pa nič. Zakaj v izkaz, ki mu je bil predložen, ko je bil sprejet v bolnišnico, je glede verskega izpovedanja zapisal »none«, to je, da ne pripada nobeni veri. A ko ga je smrt začela stiskati za vrat, se mu je verska struna le oglašila. Hotel je umreti kot katoličan. Dal je poklicati vojaškega duhovnika Houstana, ki ga je pripravil za pristop v Cerkev in zadnjo uro. Pokopan je bil iz stolne cerkve. Da bi se kdo nad tem ne pohujšal, češ da katoliška Cerkev velike pokopuje, naj bodo kakoršne-

V vsako hišo Domoljuba!

Vinko in Minka sta se že pet let poznala in ker fant ni hotel kar nič z besedo na dan, da bi se vzela, se je opogumila Minka: »Hm, ti, Vinko, kaj misliš, ali bi ne bil čas, da bi se poročila?«

Vinko: »Imaš prav, ampak, kdo naju bo pa vzel?«

V šoli. »Mihec, povej nam, kaj napravi mati, ki ima pet otrok in samo štiri jabolka?« — »Jabolčni kompot, gospod učitelj.«

koli vere in prepričanja, je g. Foren prestop javno razglasil. David Rose je bil petkrat župan v Milwaukee.

Avstrija

s Trogirski levi. O tej zadevi piše tudi »Koroški Slovenec«. Navaja v daljšem članku krivice, ki se gode Slovanom in Nemcem pod Italijo in na njen naslov zaključuje: »Država, ki sama ne zna spoštovati niti živčih kulturnih ustanov svojih državljanov, pač ni upravičena, da se zgraža nad poškodovanjem starodavnih zgodovinskih spomenikov v drugi državi.«

s Avstriji so dali denar. Francoska zbor-nica je te dni po dolgi in deloma precej burni razpravi odobrila lozansko pogodbo, glasom katere se dovoli naši državi posojilo 300 milijonov šilingov. Z odobritvijo je Francija prevzela jamstvo za 100 milijonov, pred njo je odobrila Anglija enako jamstvo 100 milijonov, Italija 30, Belgija 5, Holandska 3. Jamstvo sta naknadno odrekli Nemčiji in Čehoslovakska. Avstrijska republika dobi 238 milijonov šilingov. Lozanska pogodba vsebuje tudi točko, po kateri se Avstrija za dobo 10 let odpoveduje priključitvi k Nemčiji. Nedvomno je odobritev velik uspeh avstrijske vlade, saj je bilo posojilo potrjeno v času, ko celo velike države ustavljajo plačevanje svojih dolgov.

s Kmetijski punt. Do kmetijske vstaje bi skoraj prišlo v mestu Vorau blizu Gradca, ker so davčne oblasti preostro izterjavale davke. Zlasti so se kmetje upirali plačilom po zakonu o socialnem zavarovanju. Šele vojsko je ugnalo bojovnike za »stare pravde«, ki so prišli v mesto, oboroženi s kosami in goričami.

Italija

s Razno. Goriška policija je zaplenila kolarar Goriške Mohorjeve družbe. — Goriško Alojzijeveče, zavod postavljen s slovenskim denarjem, je prišel z vladno pomočjo v fašistične roke. — V Skopem na Krasi je na Stefanji dan pel zlato mašo tamošnji dušni pastir mons. Štefan Kropek. V mašnika je bil posvečen 19. dec. 1882. Veliko let je župnikoval v Starem Pazinu, zdaj je v pokoju v Skopem. Slavnostni govor je imel prof. Ujšič, rojak iz Starega Pazina. Govor je bil zelo učinkovit. Popoldne so se pripeljal v Skopo tudi tržaški škof, da osebno čestita svivolasemu duhovniku ob pomenljivem jubileju. — Tečaje za italijansko so te dni odprli v Štomazu, Skriljah in Velikih Zabljah.

Lepi beli zobje

Ne bi rad zlonel poročati vam svoje največje priznanje in popolno zadovoljstvo o Chlorodont zobni pasti. Več let se uporabljam "Chlorodont" in ljudje zavidajo radi mojih lepih zob, katere sem dosegel le s dnevnim uporabo vaše Chlorodont zobe paste. S. Pavletič, M. Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8. — in Din. 13. —, ter zavrnite vsak nadomestek.

Ukrajina

Ukrajinsko izobražence zapirajo. V zvezi z znanimi napadom na pošto v Gorodku, je zati poljska policija zapirati ukrajinske izobražence zlasti dijake. Največ je zaprtih v Lvovu, mnogo pa tudi v Ternopolju, Stanislavovu in Drogičju. Veliko Ukrajincev so poljske oblasti že pustile na svobodo, ker jim niso mogle ničesar dokazati, zato pa zapirajo nove. Na Poljskem ni že skoraj več nobenega izobraženega Ukrajince, ki bi ne sedel vsaj nekaj tednov v poljskem zaporu. Tako ravnanje oba slovanska naroda še bolj razdvaja in na žalost uresničuje pregovor: Čem hušji je pritisk, tem jačji je odpor. Ali ni zgodovina zatiralce ukrajinskega naroda res ničesar naučila?

S ni kruha. Malo čudno se sliši, a vendar je resnica: v boljševiški Ukrajini dobivajo prebivalci že davno kruh samo na karte. Zadnji čas so izdali boljševiški nove karte, s katerimi so zmanjšali množino kruha na osebo, obenem so podražili kruh za 20 odstotkov. Kder pa ni pravoveren komunist, karte sploh ne dobi in mora umirati od gladu v žitorni Ukrajini. Starši delavcev ne dobijo kruha, če niso že dopolnili 54 let, istotako ne dobe starši hleba za otroke, ki so že dopolnili 12. leto. Tudi druga živila so se podražila v sovjetski Ukrajini v zadnjem času do 15 odstotkov.

Francija

Velika trgovska ladja se je potopila. Na polovanju od Bordo do Le Havra je zgorela na morju francoska ladja »Atlantik«. Kako je ogenj nastal, ni dognano, menijo pa, da je bil podtaknjen. Parobrod so peljali v popravilo, zato na njej ni bilo potnikov, razen 250 mornarjev. Prva je prišla »Atlantik« na pomoč nemška ladja »Ruhr« in še en angleški parobrod. Več mornarjev je našlo smrt v plamenih. »Atlantik« je bila popolnoma nova, leta 1930, zgrajena ladja in med največjimi ladjami francoske trgovske mornarice, ter je prevažala ljudi in blago v Ameriko. Ladja je bila dolga 226 in široka 30 m, ter je veljala okrog poldruga milijarde dinarjev. Izguba »Atlantika« je za Francijo velik udarec.

Kitajska

Znova se vrše boji med Japonsko in Kitajsko. Japonci so zavzeli po krvavih bojih Shanhaikvan v zalivu Liautung, ker so jim baje Kitajci umorili štiri vojake in razstrelili en železniški most. Japonci tudi zapirajo v Mandžuriji ameriške državljane z obtožbo, da so organizirali zaroto proti japonskemu vojaškemu poveljniku.

Drobne novice

Španska vojska šteje 109.607 vojakov, 7973 oficirjev, 160 brigadnih in 80 divizijskih generalov.

500 milijonov frankov posejila za eno leto bo Francija dala — Belgiji.

Iz Nemčije bodo izgnani vsi inozemski komunisti.

Mečan potrezni sunek je bil v Južni Afriki; precej škoda.

3 milijarde rubljev znaša primanjkljaj v novem sovjetskem proračunu. (1 rubl nekaj nad 20 Din.)

Bivši tajnik fašistične stranke Turati je pobegnil iz Italije.

Japonci so v Beju s Kitajci zavzeli Sanghajvan.

Najmanj 5 milijonov sužnjav je še vedno na svetu. (Afrika, Abesinija, Daljni Vzhod)

Zopet ima veljavo na berzi v švicarskem Curihu — avstrijski šling.

Komaj 63 odstotkov je nezadelačenih agrarskih kmetijskih posestev.

Nemški industrijalci (kapitalisti) bočejo odstraniti nemškega kanclerja Schleicherja in prevzeti vladno v svoje roke.

13.000 novih delavcev so sprejele tovarne za avtomobile v ameriškem Detroitu.

Velika naročila za stroje vseh vrst je dala Japonska Ameriškim združenim državam.

Velik ogenj je izbruhnil v njujorskem poštnem ministrstvu v Ameriki.

Požar je nastal na francoskem parniku »France«. (V kratki dobi že tretji slučaj žigaj)

Od 12.500.000 voličev jih je na Španskem nad 6 milijonov ženskega spola.

Češkoslovaški državni predsednik Masaryk, ki je obolel na hrupi, je zopet zdrav.

Umrli je bivši predsednik Ameriških združenih držav Coolidge.

Na Irskem so razpisali parlamentarne volitve, ki naj odločijo za sedanjí položaj ali za popolno neodvisnost od Anglije.

Trije ognjeniki so začeli bljavati v Andih v Ameriki.

840 milijard Din za zrakoplovstvo so dale Zedinjene države ameriške od leta 1914. do 1932.

Od 26 na 7 je znižala ladjedelniška družba »Lloyd Triestino« število upravnih svetnikov. Zelo umestno varčevanje!

11.590.000 nezaposlenih je zdaj v Združenih državah.

Za 8 milijonov šilingov blaga hoče v devetih mesecih nakupiti v Avstriji tamošnje sovjetsko trgovsko odposlanstvo.

V enem letu je umrlo za pljučnico 502, za grižo pa 215 oseb v ameriškem Njujorku.

Vse cerkve v ruski Moskvi so bile na božični praznik nabit polne. Brezbožniki božjih služb niso motili.

Dve milijardi čeških kron znaša češki prosvetni proračun.

Za 300 milijonov vlog so dobile češke hranilnice v letu 1932. več kot prejšnje leto vzlic krizi. Zaupanje!

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Podpisani se najlepše zahvaljujem za požarno podporo 1000 Din slavni upravi »Domoljuba«.

Trebelno, dne 1. januarja 1933.

Martin Krek, s. r.

Osebnosti

d Za apostolskega penitenciarja je šel v Rim g.-dr. P. Regalat Cebulj. Apostolski penitenciar — je služba, ki jo opravljajo pri treh velikih rimskih bazilikah izbrani redovniki vsega sveta. In sicer pri sv. Petru: konventuali, pri sv. Mariji Večji (Sta Maria Maggiore) dominikani in pri sv. Janezu Lateranskem: očetje franciskani. Neposredni njihov predstojnik je kardinal imenovan: Penitentiarius maior, od njega pooblaščenim upravljajo službo spovednikov za najbolj zapletene, težke, pridržane in samotane slučaje. Vsaka večja narodnost ima svojega spovednika. P. Regalat je imenovan za nemško narodnost, ker dovršeno obvlada poleg drugih tudi ta jezik. Naj spremelja g. patra obilni božji blagoslov prejoselejl d 60 letnico rojstva je praznoval za vse dobro vneti g. Merzel Gašper v Knezdolu pri Trbovljah.

Domače novice

d Okrog kmetijskega doma. Poleg kuhanja in drugih običajnih vsakodnevnih del, bodo gojenke gospodinske šole v Mali Loki na Dolenjskem te dni priktrojevale, šivale predpasnike za delo itd. Posebno pozornost hočejo obrabati kokošnjaku, da bo primerno topel. Poleg gorkote je v zimskem času za kure zlasti hrana najbolj važna. Kokoši ne najdejo v naravi vsega, kar jim treba za dober telesni ustroj in zlasti za številna jajca. V zimski dobi naj bi se dajala perutnini sledeča krma. Zjutraj: kuhan krompir premešan z otrobi in pestjo lačenih

tropin, pridjati je še nekaj zdrobljenih jajčnih lupin ter kostne moke in če le mogoče nekaj posnetega mleka. Opoldne dajmo kuram mešanico nakalenežga žita, zvečer trdo mešano žitno hrano. Dalekovidna gospodinja spravlja vse leto jajčne lupine in že v štedilniku kosti, jih zmelje in si tako pripravlja za zimo najcenejšo a tako zelo potrebno kostno moko. Kokošim je treba, ko sneg leži, kaj zelenega. V ta namen na primernem kraju v šopih obešimo peso in suho deteljo, ki jih kure zelo radi kljujejo. Le nekaj ne morejo pogrešati kure, to je kopališča. V primerno velikem zaboju zmešamo zdrobljeni pesek, suho prst, star omet in nekoliko pepela, da se živalce po potrebi očistijo. — Zimske posevke je dosedanja zima dvignila. Kmetovski se že sedaj opozarjajo, da bo treba spomladi posevno ploskev pritisniti k tlemi, ker bi bile sicer korenine žita v nevarnosti, da se — vsaj deloma — posuše. — Krompirja pridelamo v dravski banovini do 3 milijone metraških stotov. Lahko bi ga trikrat več, ako bi ga sadili v prav pripravljeno zemljo in kar je poglavitno, seme zamenjavili. Inozemski krompir se ni izkazal, ker se je že v petih letih izrodil. Pač pa se je obnesel encidonoc, za težje zemlje tudi zgodnji in pozni rožnik. V letošnjem prvem polletju smo uvozili iz Italije 72 vagonov krompirja, kar je bil preč vržen denar, ker bi ga bili pridelali lahko doma. — Izmed fižola so za našo zemljo na dobrem glasu: nizki in visoki prepelčar, cebra, mandolon in ribničar. — Lant bo potreba posvetiti več pozornosti. Ali ni znak slabega gospodarstva, da smo uvozili 747 vagonov lanenega semena, ki bi ga bili lahko pridelali doma. Prav tako bi mnogo prihranili, ako bi izdelovali sami iz bučnega semena bučno olje in ne kupovali tujega, dražjega. Važen vir dohodkov v naši banovini bi bilo končno pridelovanje deteljnjega in travnega semena. Za inozemsko deteljno seme smo dali ono leto 4 milijone dinarjev, ki bi bili ostali lahko v naših žepih, saj je naše seme boljše od francoskega

italijanskega. Naj naši kmetijski gospodarji sedaj v zimi o vsem tem razmišljajo ter napravijo narhte za čim uspešnejše izkoriščanje zemlje v prihajajoči dobi.

d Kolodvorski misijon v Ljubljani, palača Vzajemne zavarovalnice, je založil tepe razglednice, katerih čisti dobiček se bo porabil za vzdrževanje Kolodvorskega misijona, njegove pisarne in zavetišča. Te razglednice so zelo lepe in pomenljive, prav primerne za vsakovrstna voščila, godove in praznike. Zato naj bi se jih posluževali prav vsi. S tem, da pošiljamo te razglednice, obenem podpiramo socialno ustanovo Kolodvorskega misijona. Razglednice se prodajo po trgovinah in trafikah v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Jesenicah in drugod; naročajo pa se (za trgovine, društva) v Ljubljani, v pisarni Kolodvorskega misijona, Masarykova cesta 12.

d Kako daleč se sliši kukavica v našem kraju. Zanimivo je vedeti, kako se kaj naša postaja po svetu čuje. Neki Primorec se kruto pričuje, da kukavice ne more ujeti, oziroma da niso silno motijo nekatere telegrafске postaje. Z druge strani spet prihajajo sporočila, da se naša postaja izobno čuje v Berlinu, kjer jo je nekdo dal v oddaljenosti komaj enega kilometra od postaje Witzleben. Izobno jo je slišal neki inžener v Brennu, sporočil je isto tudi neki poštalcalec iz Kölna. Da jo je slišati tudi v Južni Ameriki, n. pr. v Buenos Airesu, je znano. Senzacionalno pa je, da so sprejemali tudi že v Ogorjeni zemlji. Kljub svoji šibkosti daleč pride naša kukavica!

d Za 123 in pol milijona dinarjev intabulirani Ljubljanca z okolico.

d 3600 sezonskih prekmurskih delavcev se vrnilo iz Slavonije in Vojvodine domov. Raznašajo, da so prinesli s seboj okrog 13 milijonov dinarjev zaslužka.

d Proračun ljubljanske občine v rednem prometu znaša 49.977.517 (preteklo leto Din 5.321.500). Izredni promet potrebščin izkazuje 1.567.513 dinarjev.

d Izvrstno božično akademijo smo poslali po radiu na praznik sv. Treh kraljev poldne. Priredil jo je zavod Dom slepih v Kočevju. Iskreno čestitamo učitelstvu in učencem, želimo, da bi bodoče božične praznike priredili slične prireditve vse naše šole.

d Novi občinski odbor v Litiji je na zadnji seji sprejel občinski proračun. Zanimivo je, da so črtali vse izdatke za duhovnika v Litiji, organa v Litiji in Smartnem kakor tudi za litijevske cerkvenika, čeprav ti že skozi deset let plačujejo občinu plačo. Pač znamenje časa.

d Pozimi jim je lil pot s čela. Za Silvestrovo novo leto so bili ljubljanski denarni pismonoše izredno obremenjeni z dostavljanjem denarnih posilk. Vse delo so izvršili v redu in z največjo požrtvovalnostjo. Nekateri pismonoše so dostavili nad 300.000 Din raznim strankam, prvi vrsti plače državnim nameščencem in pokojencem. Pravijo, da je samo ljubljanska pošta raznesla te dni do 14 milijonov dinarjev.

d Novo lično planinsko kočjo so zgradili v bližini med Zadnjo Glavo in Razoro v višini okrog 1300 m, oddaljeno pičli dve uri od Kranjske gore.

d Nekaj za lovce. V naših loviščih je še mnogo divjadi, ki jo dobi lovci le redko pred se, še redkeje pa pred puško. Nagačevalec Zinger ima v svoji izločki v Stolni ulici v Mariboru izloženih dvoje takih redkih živali. Je to alpski jereb v beli zimski pernatih obleki, ki ga je ustrelil učitelj Kristian iz Slov. Bistrice.

Poleg jereba stoji krasna, skoro poldrug meter dolga vidra, ki je zašla v smrtonosno past v lovišču g. Sirka v Poljčanah.

d Za slabe čase pretežko breme. Izšla je naredba kmetijske uprave, da smejo vse kmetijske naprave, torej tudi najmanjše pečice in ognjišča ometati edinote poklicni dimnikarji. Ometanje se mora pa vršiti vsak mesec. Cene tudi niso ravno majhne, n. pr. za najmanjšo Lutovo peč po 6 Din, kjer so daljše cevi zopet od vsakega metra več. Kakšne vsote se bodo nabrale, se vidi v trboveljski občini, ki ima preko 3000 družin, katerih vsaka ima na splošno štedilnik in peč. Pri rudniku je vsled nove naredbe nastalo veliko razburjenje. Dosedaj je podjetje dalo ometati dimnike po rudniških stanovanjih, štedilnike in peči pa si je snalil vsak sam, sedaj pa naj bi vse to delali le dimnikarji. Gre za to, kdo bo plačal. Družba ne mara, rudarji pa zopet ne.

d Iz Kranja nam poročajo, da bo tam v ponedeljek, dne 16. t. m. otvorjena nova trgovina z železino »Kovina«, ki bo imela na zalogi vse potrebščine za dom, obrtnika, stavbenika, industrijo. Novoustanovljeno podjetje je družba z o. z. Imena družabnikov je mogoče za solidnost tvrdke. Glej današnji insert!

Koder gre za zavarovanje, potem edino le domačo slovensko VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora

Zavaruje: požar, vžom, nezgode, jamstvo, steklo, avtomobile, zvonove, življenje na vse možne načine in posmrtninsko zavarovanje. Caritas. Pojasnila dajejo zastopniki, ki so v vsaki fari, ali glavna pisarna v Ljubljani, Miklošičeva cesta 41. 19

d Odebelili so se in boleznii ušli. Prašiči, katere so imeli nekateri posestniki iz St. Jerneja v tamošnjih gorjanskih gozdovih, so se ob obili paši žira in želoda zelo odebelili. Obvarovani so bili tudi pred svinjsko kugo, za katero je letos poginilo v mnogih krajih ogromno število prašičev.

d Vinske cene. V 51. številki našega lista smo lani, 21. decembra v članku o občinah in občinskih davčnih pisali, da se točijo po deželi vina po 12 do 14 liter pa še ne dobrega in da ga je treba tu in tam plačati tudi po 16 in 18 Din liter. Gostilničarji logaškega okraja se radi te trditve čutiljo užaljene in zahtevajo, da popravimo to trditve v toliko, da se v njihovem okolišu točijo vina splošno po 6 do 10 Din liter, najboljša pa kvečjemu po 12 Din liter. Radevolje prinašamo ta popravek in izjavljamo, da se naša notica ni nanašala na gostilničarje logaškega okraja, ki v imenovanem članku tudi niso bili nikjer imenovani. Razume se, da članek ni imel namena škodovati ugledu solidnih gostilničarjev, ampak le pribiti nekatere očitne pretiranosti. Te pa so! Po krajih izven Ljubljane se marsikje toči vino po 16 Din. Pisec teh vrstic se je o tem baš to nedeljo lahko prepričal, ko je bil na deželi. Istemu je znan tudi tale slučaj: Štajerski duhovnik je prišel na Kranjsko in je v neki znani gostilni pil čašo vina, ki je bilo po 18 Din liter. Pa je pil svoje vino, ki ga je iz vinograda prodal gostilničarju — po 3.50 dinarjev za liter. Ta gostilničar je pa že malo predebelo kalkuliral, ali ne?

d Za 1000 Din gro! Cenjene naročnike našega lista vnovič opozarjamo, kako velično važnosti je za vsakega pravočasno plačevanje naročnine. Za slučaj, da naročniku »Domoljub« pogori stanovanjska hiša ali stanovanje, dobi 1000 Din požarne podpore, toda le tedaj, ako

je v času pred 31. januarjem plačal celotno naročnino za »Domoljub«. Gre torej za resno in važno stvar, zato nikar ne odlašajte s plačilom!

d Za nadaljno regulacijo Ljubljane. Znano je, da v novem državnem proračunu za leto 1933. ni državnega prispevka za Ljubljano. Zaradi tega so v nevarnosti za letošnje leto nameravana regulacijska dela na Ljubljani. Edino upanje je, da bi se dobil kredil iz drugih postavk. V proračunu socialnega ministrstva je namreč določen znesek 32 milijonov za preskrbo javnih del v svrhu olajšanja brezposelnosti v državi. Mestna občina se bo potrudila, da bo dobila iz tega zneska potreben državni prispevek za Ljubljano — saj končno so dela na Ljubljani res v zadnjih dveh letih nekoliko omilila brezposelnost v Ljubljani. Potreben je iz državnega proračuna znesek v približni višini poldrugega milijona.

Med brati Hrvati

d 118.000 dinarjev je v celoti izplačala Domoljubova uprava do konca leta 1932 redno plačujočim naročnikom-pogorelcem. Tudi za leto 1933 velja ista ugodnost za vse naše naročnike, ki s plačilom ne bodo zamudili v razpisu določenega roka.

d Z zaštitim srcem živi. V Osijeku je te dni umrl 70 letni zvonar Anton Andučič. Andučič se je svoječasnno v samomorilnem namenu z nožem zabodel v srce. Mislili so že, da ne bo ostal pri življenju. Toda zdravniki so izvršili nevarno operacijo, ki je uspela in Andučič je od tedaj živel z zaštitim srcem.

d Nad volkove. V okolici Karlovca so se pojavile velike tolpe volkov, ki napadajo vasi in delajo kmetom veliko škodo. Zaradi tega je tamkajšnje lovsko društvo sklenilo, da napravi na volkove velik pogon.

d Za 50 par pri kg se je podražil kruh v Splitu in Novem Sadu.

d Novo bolnišnico so dovršili v Biogradu ob morju. V trinadstropnem poslopju je prostora ja 120 bolnikov!

d Šest kmetov, obtoženih po zakonu o zaščiti države je okrožno sodišče v Sibeniku oprostil. Ni bilo za krivdo pravih dokazov.

d Voda vdrla v parnik. Angleški parnik »Catinos«, ki je bil nekaj dni usidran v dubrovniški luki, je v bližini Lapada doletela nesreča. V strojne prostore je vdrla voda. Obstoja je velika nevarnost, da se parnik potopi. Zaradi tega je kapitan odredil, da naj se obrne ladja proti grebenom, ki so v bližini štrle iz morja. Tani je nasedel in se tako zaenkrat rešil potopa.

d Stoletna starka. V Banja Luki je na novega leta dan umrla najstarejša meščanka Ana Albrecht, ki je 7. decembra 1932 obhajala stoletnico rojstva.

d Jagode že zore. Letošnjo zimo vlada v dalmatinskem Primorju nenavadno milo vreme. V nekaterih neizpostavljenih krajih v splitski okolici so že začele zoreti jagode in so se že pojavile na splitskem trgu.

d Lite cevi je prišla izdelovati tovarna v Osijeku. Doslej je brez konkurence uvažala take cevi v Jugoslavijo Japoiška.

d 600 letnico rimsko-katoliške župnije so praznovali minuli mesec v Otoku na Hrvatskem. Proslave, ki je trajala teden dni, se je udeleževalo na tisoče vernikov.

d Kaj je to pijavica? V Splitu so imeli te dni priliko opazovati zanimiv naraven pojav, ki pa je obenem tudi nevaren. Popoldne sta

Državniški razgovori med beefsteakom. Novoizvoljeni amer. predsednik Franklin D. Roosevelt je sprejel v svoji delovni sobi ameriškega finančnika Owena D. Younga, da bi se z njim porazgovoril o evropskih dolgovih. Seveda se je razgovor razvlekel, tako da sta ga morala nadaljevati med prigrizkom beefsteaka.

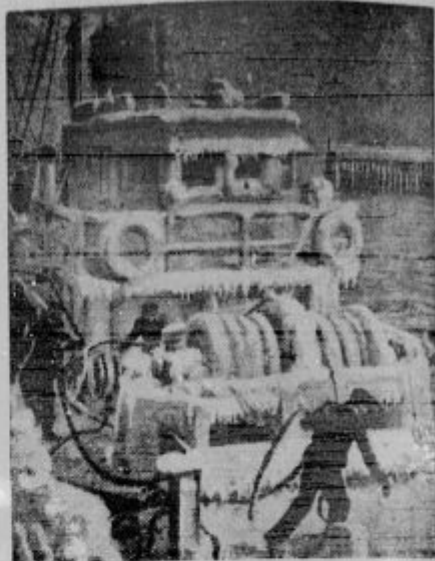

Velika pipa. V muzeju v Braunschweigu hranijo pipo (za kajenje), ki je bržkone največja na svetu. Pipa je bila najprej last nekega kluba, ki se je imenoval »Oblak dima«. Pipa je dvakrat višja kakor človek povprečne velikosti, debela pa je tako kakor flöveška roka. Na straneh ima luknjice, tako da kadil iz nje lahko deset oseb hkrati. V pipo lahko nabašajo naenkrat 3 kg tobaka.

Plinska maska in kladivo. Nemške tovarne so izdelale plinske maske s tako močnimi »očalci«, da tudi največji udarec s kladivom ne prebije stekla; maska ostane tesno zaprta in oko brez nevarnosti.

»Le vkup, le vkup, uboga gmajna!«
Kakor »Domoljube« na drugem mestu poroča, so se v okolici mesteca Vorau na Gornjem Štajerskem zbrale množice kmetov in hotele korakati nad Gradec. Orožništvo samo ni bilo kos množcem kmetov, zato je moralo nastopiti vojaštvo, da so punt udušili. Slika nam kaže, kako oddelek avstrijske vojske v popolni bojni opremi izpraznjuje glavni trg mesteca Vorau.

Zima ob ameriški obali. Ribiški parnik se je vrnil ves zaledenel v bostonsko pristanišče. — Zadnje dni so obiskali ameriško obalo strašni viharji, katerim je sledila globoko padla temperatura. Valovi so zalivali parnik, ki pa so se spremenili v sled nedopovednega miraza v hladno ledeno obdobje.

Dirkač v muzej... Pred kratkim poginoli avstralski dirkač »Phar Lap« je bil prepeljan (seveda nagačen) v muzej v Sidney, kjer bo pričel obiskovalcem, da je bil najslavitejši dirkač sveta. Pri eni sami dirki je zaslužil nad 25.000.000 dinarjev.

»Ali priznaš, da si ti oni nepridiprav, ki je napisal na tablo, da sem jaz osel?«
»Da, gospod učitelj!«
»No, to me pa vendar veseli, da govoriš resnico...«

namreč v splitski luki izšla skupaj dva vetrova, in sicer razmeroma topli južnjak in hladni za-padnik. Pri tem je hladni zrak iz višine začel hitro padati proti morju, topli pa se je dvigal. Nastalo je zanimivo gibanje, ki ga dalmatinski mornarji imenujejo »morska pijavica«. Morje se je dvigalo precej visoko v obliki lijaka in kipele. Ta pijavica se je spočetka pomikala proti split-ski luki v velik strah ribičev, ki se tega pojava zelo boje. Pijavica je nevarna tudi večjim lad-jam, če zaldejo vanjo. Nato pa je zapadli veter nadvladal južnjak, nakar se je vsa zadeva po-ravnala proti zapadu in se razbila nekje na skalah otoka Brača. Zanimiv pojav je opazovalo vse polno spličanov, ki pa so se brž razkropili po hišah, ko so videli, da se morski lijak po-mika proti ludi.

Iz naše prestolice

d Izjava našega zunanjega ministra fran-
coskemu časopisu se glasi: »Mi smo menja-
je, dejal minister, »da se italijanski tisk preveč
zaburja zaradi nepomembnih dogodkov, ki
zmo jih mi kot prvi obžalovali.« Minister je
nato izrazil željo po ugodnem soglasju z ita-
lijansko vlado. Naglasil je, da Jugoslovani spo-
stanejo grob sultana, ki je tlačil naše ljudstvo,
in občudujemo arhitekturo in umetniška dela,
s katerimi so Benečani opremili našo in tuje
dežele. Doprinesli smo neštivilne dokaze prija-
teljstva do Italije. V Dalmaciji smo dovolili
nekaj takega, kar ni bilo doslej dovoljeno še v
nobeni drugi pogodbi, namreč pravico prebi-
valstva, da optira za Italijo, ne da bi bilo pri-
stojno, zapustiti deželo. Vendar je od 700.000
prebivalcev optiralo za Italijo samo 4000. Mi-
ster je nato še pristavil, da imajo italijanski
prebivalci Dalmacije vse upravne, šolske in pro-
svetne pravice, v materialnem oziru pa imajo
pred prebivalstvom jugoslovanske narodnosti
prednost. »V današnjem času, ko se usoda
narodov odloči na papirju in ko se tako lahko
v in kosa države, bomo ohranili Jugoslovani
trajnost in živce, pa tudi naš budni po-
red,« je zaključil minister Jelič.

d Zanimiva konferenca se je vršila 3. ja-
nuarja v belgradskem finančnem ministrstvu
z finančnim ministrom dr. Gjorgjevičem in
tiskarji najbolj razširjenih časopisov v naši
državi. Pri popoldanskih razpravah je bil nav-
red tudi predsednik vlade dr. Sršić.

d Carinsko zvezo z Italijo naj bi sklenila
Albanija, so zahtevali fašisti. To bi pomenilo
konec albanske gospodarske neodvisnosti v
vzhodni Jugoslaviji. Naša država je protestirala
ker tudi Anglija ni za tako zvezo, je zadeva
enkrat padla v vodo.

d Kriza ni povsod enaka. Gospodarska
stiska se pozna na zunaj najbolj v gradbeni
stroki. Ljubljana to že hudo občuti. Zanimivo
pa je, da ta stiska ni povsod enaka, da se torej
pomanjkanje gotovine ne pozna povsod v enaki
meri. To je seveda razumljivo. Naravnost raz-
veseljivo pa je, kako malo se je lani gospodar-
ska stiska kazala v gradbeni stroki v mestu
Belgradu. Lani so tu zgradili 643 novih poslo-
pih, izmed katerih jih je 287 pritičnih, 186 eno-
nadstropnih, 170 pa višjih. V vseh teh poslopih
je skupaj 1349 nadstropij, 2110 stanovanj, 5
tisoč 366 sob, 2053 kuhinj, 1538 kopalnic, 217
klovnov, 10 gostiln in kavarn, 15 dvoran, 154
mudišč, 32 delavnic, 194 pisarn, 57 zasebnih
in državnih garaž. V vseh novih hišah je 15
tisoč 305 novih prostorov. Zazidanega je 102
tisoč 188 knjičnih metrov sveta. Vrednost teh
novih zgradb je cenjena 320.687.776 dinarjev.

d Za namestnika finančnega ministra dr.
Gjorgjeviča, ki odpotuje v inozemstvo, je po-
stavljen zunanji minister g. Jelič.

d Vendar napredek. Godno ravnanje
v Sarajevu je imelo v tem letu 6.098.250 Din
dohodkov in 4.812.000 Din izdatkov.

d »Desetega brata« je igralo 7. jan. 1933
prosvetno društvo v Belgradu.

d 27.000 puranov je bilo izvoženih iz Zla-
tarja za božične praznike na Angleško. Kmeti-
je so dobili za purane okrog 1.800.000 Din.

Nesreče

d Gospodarsko poslopje je uničil požar
posestniku Ivanu Lukcu v Zgornjem Kašlju.

d Ko je ogenj zajel slamo. Mijo Jagodič iz
vasi Braze pri Brčkom je šel v mesto na delo.
Doma je pustil svoja dva otroka sama. Otroka
sta se igrala poleg ognja, v bližini pa se je na-
hajala slama, na kateri sta spala. Ogenj je zajel
slamo in v kratkem času je bila vsa soba v pla-
menu, 6 letna Katica in 3 letni Mato sta zgorela.

d 35 pogoreleev-naročnikov je v letu 1932
prejelo po 1000 Din »Domoljubove« požarne
podpore. Toliko ali morda še več je pa bilo
pogoreleev-naročnikov, ki niso mogli biti de-
ležni te dobrote samo zato, ker so prepozno
plačali naročnino za »Domoljuba«. Pozor to-
rej, samo 20 dni imate še do konca januarja!

d Avto je do smrti povozil občinskega
uslužbenca na Ježici Ivana Krečiča.

d Če se konj splaš. Oni ponedeljek se je
vračal posestnik Janez Dolenc, donia iz St. Pe-
tra pri Stražišču, iz Kranja. Na Jelenovem klan-
cu se je konj splašil in Dolenc je zletel v stran,
ne da bi se preveč poškodoval. Konj je drvel
naprej in se zaletel v g. Zbontarja, očeta dr. Jo-
žeta Zbontarja ter mu prizadjal hude poškodbe.
G. Zbontar ima zlomljenih več reber, ranjena
pljuča in še druge poškodbe. Razbesnela žival
je zavila na most, kjer je hotel konja ustaviti
posestnik Košnik iz Primskovega, toda brez
uspeha, konj je namreč Košnika močno in ne-
varno pobil. Sele vratar »Jugoške« g. Aufrich
je konja ustavil in tako preprečil še druge ne-
sreče.

d Zalostna smrt. V Ajdovcu so na Silve-
strovo pri neki hiši kuhali žganje. Po stari na-
vadi se je tudi ta večer zbralo tam več fantov,
ki so uganjali razne burke in prišlo piti žga-
nje. Prišel je tja tudi neki fant, katerega so
tako napojili z žganjem, da je padel v neza-
ves. Fantje so ga odnesli v slamo. Ko gredo
ob eni zjutraj pogledat, je ležal mirno, ko pa
gredo ob sedmih zjutraj pogledat, so ga našli
ležečega na obrazu — mrtvega.

d Velike in male neredi. S kropom se je
polila in dobila hude poškodbe mala Gabri-
jela Reh v Ljubljani. — Pri smučanju si je
zlomila nogo 19 letna akademkinja Dagmar
Ulič iz Ljubljane. — Pri sankanju si je zlo-
mil nogo 11 letni pos. sin Ludovik Lešnik v
Hotinji vasi. — Pri drsanju si je zlomil desno
roko 12 letni Josip Vidmar iz Trčve. — Ko
je gnal vola iz Kranja proti Ljubljani, je žival
zabodla 51 letnega gonjača Ivana Jerniča v
oko in mu prizadejala hudo poškodbo. — Pri
podiranju bukve si je zdrobil nogo 81 letni
tesar Lužar France, doma iz Lužarjev pri Ve-
likih Laščah. — Nogo si je zlomil nad glež-
njem pri lovu poslanec g. Anton Cerer iz
Kamnika. — Ko je sankala si je pri padcu
zlomila nogo šestletna posestnikova hčerka
Milka Lotričeva v Boh. Bistrici. — V Veliki
Loki je padel 4 letni Alojz Zupančič v zaboj
s žerjavico in se hudo opek. — Več reber si
je zlomil pri padcu na zledeneli cesti občin-

Predčasno sivenje las prepre-
čite z redno nego las s »Črna glavca« in s
sredstvom »Haarglanze«. Spiranje s tem
sredstvom, ki je prilagojeno vsakemu zavoj-
čku »Črna glavca«, okrepi lase v njihovi
strukturi. Lase ostanejo zdravi in lepi ter
odporni proti vsem škodljivim
vplivom. »Črna glavca« s sred-
stvom »Haarglanze« iz oči in
na razpolago za avto in temno
lase in za tako svani »extra-
blonda«.

ski sluga v Novi vasi Peter Herič. — Tovari-
šev cepin je po nesreči zadel v nogo nad ko-
lenom 80 letnega posestnika Cambioha Ivana
v Henini ter presekal meso, kite in še nekaj
kosti. — Stroj je razmesaril član tovarniške-
mu delavcu Robiču Antonu v Jurkloštru. —
Sekira je zadala hudo rano v nogo Zorku Pe-
petu na Hribu v Lahovem grabnu. — Pri san-
kanju si je zlomil nogo Ivan Bauman iz Do-
brenja. — Tiskarski stroj v mariborski Zvez-
ni tiskarni je zgrabil za roko, jo zmečkal v
komolec in odtrgal eno kost strojniku g. Kar-
lu Gučku.

Novi grobevi

Na Silvestrov večer je umrl v Mostah po-
sestnik g. Ivan Bitene. — V Ljubljani je pre-
minula g. Marija Černe, vdova po uradniku.
— Istotam sta odšla v večnost 88 letni g. Lov-
ro Palovec in 66 letna g. Helena Pirkovič. —
V Trbojah pri Kranju je ugrabila smrt bise-
romašnika g. Jurija Rozmana. — V Ljubljani
so pokopali odvetnika g. dr. Franca Zupanca.
— V Laškem so djali v gomilo go. Amalijo
Costa. — V Starem trgu pri Višnji gori je iz-
dihnil g. Janez Novljan. — V Višnji gori so
pokopali 23 letno gđ. Ano Zaviršek. — V
Laškem so položili na mrtvaški oder 78 let-
nega g. Antona Braza, železničarja v pokolu.
— V Štepanji vasi je zapustila sobno dolino
ga. Jožefa Lampič. — V Podbrežju so po-
kopali g. Andreja Schauritscha, nadprejodnika
v pokolu. — V Trlišču na Dolenjatem je za-
spal v Gospodu 86 letni Martin Štusek. — V
Zavrtcah pri Višnji gori je zatisnila na veke
oči 23 letna Zavirškova Anica. — V Ljubljani
je Bog poklical k Sebi go. Antonijo Bič. — V
Konjicah je odšel h Gospodu po plačilo inžen-
jer kemije g. Vladimir Rudolf. — V Ljub-
ljani je umrl upokojeni profesor g. Makso Pir-
nat. — Na Ježici je preminul čevljarški moj-
ster g. Franc Ramovž. — V Koprniku je odšel
v večnost v 92. letu starosti g. Peter Potokar.
— V Kranju je nenadoma indihnil 29 letni tr-
govec g. Franjo Potočnik. — Pri Sv. Lovrencu
na Dravskem polju je zapustila sobno dolino
88 letna vdova Marija Mlakar, rej. Turk. — V
Ljubljani je odšla h Gospodu po plačilo ga.
Ana Kralj, vdova po stavbnem nadoficijalu.
— V Ljubljani je zapel mrtvaški zvon g. Ja-
kobu Debeljaku, poslovd. tobačne tovarne v
pok. — Poživajte v miru!

d Na novega leta dan so v Jurjevici pri
Ribaici pokopali Marije Kozina. Dočakala je
veliko starost 84 let. Bila je navdušena bralka
»Domoljuba« ter sploh vsega katoliškega
tiska. Naj v miru počiva!

Razno

d Vigred, edini naš ženski list izhaja že
11. leto. Priprani smo, da ga marsikatera
žena in dekle le zato ne naroči, ker ga ne po-
zna. Prav zato pa danes opozarjamo vse žene
in dekleta, ki Vigredi še nimajo, naj si jo po
dopisnici teko naroče pri upravi Vigredi, Ljub-
ljana, Masarykova cesta, Vzajemna zavaroval-
nica.

Stoletnica rojstva in petdesetletnica smrti Gustava Doréja. Gustav Doré, slavní francoski slikar in risar, se je rodil pred 100 leti (6. jan. 1832) in je umrl pred 50 leti (23. jan. 1883) v Parizu. Doré je zlasti zaslovel po svojih zlatopisanih slikah.

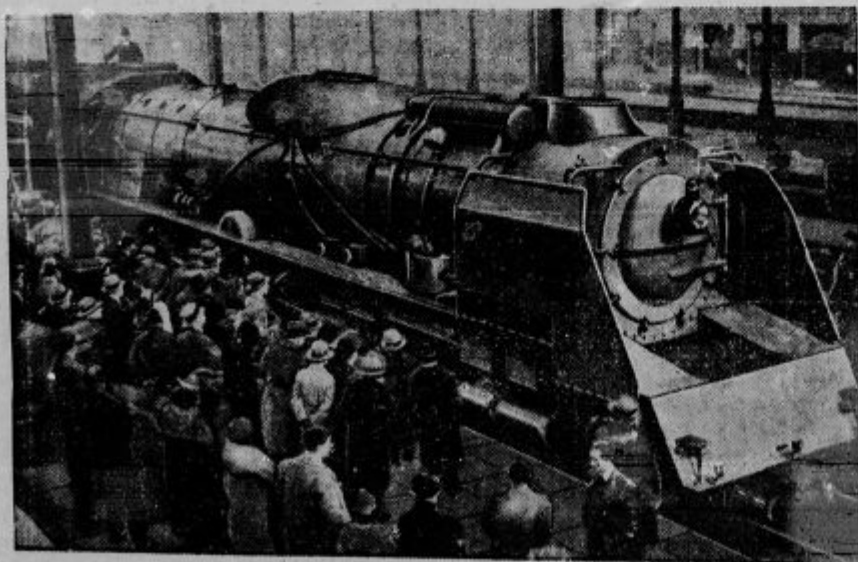

Sajenje - kovač. Zmago je, da je pri sajanju pred svojim nastopom kovač. To je tudi zdaj v Newyorku dokazal, ko je konju vse štiri noge odlično podkoval. Sedaj s petjem zasluži milijone na leto.

Kakor poročamo na 4. strani lista, je požar skoraj popolnoma uničil francoski parnik »Atlantike«. Škoda je ogromna. Ker se požari na francoskih parnikih pogosto pojavljajo, sumimo da dela to zločinska roka.

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

Največja lokomotiva sveta. v Franciji so zgradili ogromno gorsko lokomotivo, ki bo vozila na francoskih alpskih progah. Lokomotiva je pravo čudo moderne tehnike, saj je s svojo dolžino 27 metrov najdaljša in obenem tudi po svojih konjskih silah najmočnejša lokomotiva sveta. Slika nam jo kaže na pariškem kolodvoru Saint-Lazare, kjer je več dni vzbujala pozornost občinstva.

Radio-palce. Neki berlinski tehnik, ki ne more nič na prehodu živeti brez radio-sporočil in glasbe, je vložil v palico ves sprejemni aparat in tako uživa tudi na sprehodih, na svežem zraku to, kar morejo drugi le v sobah.

aler. Za 25 Din (s priložo Din 50) dobi vsaka naša prijateljica, ki bo prihajala k njej vsak mesec, da jo pouči, razveseli, razvedri. Nobe naših žen in deklet ne sme biti brez Viskov.

Tatovi zopet obiskali cerkev pri Dev. Mar. v Polju. Pobrli so denar iz nabiralnika pred glavnim oltarjem, drugega se niso lotili. Jih je moral kdo prestrašiti, da so jo pravčasno odkurili.

4000 Din je ukradel neznan uzmovič g. Zvoniku Oblaku v St. Lovrencu na Pohorju.

Za 21.000 Din je oškodoval natakario P. Polenkovo v Mariboru tat, ki je vdrl za njega odsotnosti v stanovanje.

V tu ski legili

(Zvijenje dveh Slovencev v Afriki.)

(Konec.)

Noči smo korakali nekoliko lažje, ker solnce ni bilo pripekalo in tudi ni bilo treba korakati tako oprezo. Opreznost pa je morala vseeno biti, ker se ob celi meji razpostavljeni zgumi, to je arabski žandari. Ti imajo svoj šotor navadno pod kaktusom. Z iskrim arabskim konjičem ti vsak dan prebajajo svoj rajon, sicer pa kmalujejo kot vsi drugi Arabci. Ti so posebno nevarni.

Dobili smo celo noč. Imeli smo to srečo, da nam je luna svetila in tako kuzla pot. Zjutraj smo malo odpočili in napravili požirke vode. Morda nam je še ostalo. Vode le malo je, jesti ni, kadai do smrti — in kje je še naša svoboda? Izmučeni smo malo zaspali, ko se prebudimo, je bil dan. Od daleč opazimo izsušeno slano jezero. Tako jezero je popolnoma gladko in se ti po nesopetih tleh nekoliko udara. Kako je voljno nismo mogli na prosto oko presoditi. Odpravili smo se proti njemu. Ko pridemo do njega, opazimo sledove kamel in oslov. Znamenje, da smo tam za jezerom biti kako naselje in da bo morda, da tudi mi uberemo to pot. Najkrajša pot morda je bila pot po tej opolzi stezi in komaj smo prišli naprej. Zeja nas je mučila, voda je bila prana tudi. Če smo se za minuto ustavili, smo se težje korakali naprej. Noge so nam bile

vse okrvavljene od žuljev, obleka vsa prašna in blatna, mi umazani, neobriti. A le naprej, v svobodo! Kako daleč je? Ze smo tako daleč na potu — pa še nismo prišli do zamočvirjenega ozemlja. In še to bo treba prebrest. Kako nam bo to moglo?

Naše moči so skoraj pri kraju. S težkim korakom uliramo pot dalje. Bilo je štiri popoldne, ko pridemo do konca izsušenega jezera in opazimo kake 3 km od nas mal potok, ki se vije tam daleč bog ve kam. Ves je bil porastel z bičevjem. Hoja je vedno težja, noga se boj in bolj pogreza. Tla postajajo mokra. Blato se prijemlje naših čevljev, da komaj privzdiguje moje. Pridemo do vode. Blatina je. Čez vodo opazimo zabite kolče. Gotovo so to arabska znamenja, kje se lahko blaten potok prebreds. Hlače zavijamo nad kolena, čevlje vržemo čez rame in se previdno skobacamo v vodo. Pogrezamo se v blatu. Z veliko muko pridemo čez vodo in glej: par metrov dalje druga taka voda!

Na zamočvirjenem ozemlju smo. Še to nam je prebrest in skoraj bomo v svobodi. Samo kako veliko je to ozemlje in kje najlaže pridemo skoz? Vse polno vodnih ptic različnih vrst smo preplavili, ki so z velikim žumom odletele dalje. Tudi drugi potok smo prebredsli. Ozirli smo se okoli. Sama voda okrog nas. Voda tu, voda tam: tu jarek poln blata, tam zopet drugi. Pravi labirint, iz katerega ne najde izhoda. Nikjer poti, da pridemo skoz. Oprezo moramo korakati, da se kje ne uderemo. Noč je počasi prihajala. Zemlja za nami je vedno bolj izgubljala. Voda je vedno bolj mračnala: plima in oseka! Grozno! Če nas zame ne! Kaj storiti, kako se rešiti vode? Hlino dalje, da najdemo vsaj malo bolj suho in vzhajeno mesto, kamor ne bi mogli voda, da bi počakali drugega dne. Tavalj smo tako sem in tja in iskali primerno mesto. Ni! Naenkrat smo pred neko rko kakih 100 m široko, kjer je bila voda malo čistejša. Slovenci, navajena vode, sva jo takoj hotela preplaviti, obotavljali pa se je naš ubogi Nemec, ki ni znal plavati. Kaj storiti? Tu pustiti ga ne moreva. Kratek posvet. Prvo plavava mlava čez z našo ropotijo, potem pa spravimo še Nemca na ono stran... Srečno sva spravila obleko čez vodo. Izmučena do kraja morava nazaj. Ne upa si v vodo. Prisiliti ga morava. S težko muko in skrajnimi silami sva ga spravila čez. Oddaljili smo se par korakov od brega in tu popadali, izmučeni do smrti.

Noč. Strašna noč je bila to. Okoli nas sama voda. Hladno je bilo. Obleka mokra, mi pa tako daleč od doma! Vsi prestrašeni moramo čakati, da lahko podnevi nadaljujemo pot. Zaspali ne moreš, ker te stresa mraz. Glad se oglasa. Nič jediti, nič vode! Grozno! Kaj bo z nami? Bomo li o prestali? Bili so strašni trenutki obupa. Ne bomo pozabili nikdar teh strašnih in dolgih ur, ki smo jih preživeli tam daleč v Afriki, na ozemlju brez življenja, mrtvem in pustem, lačni in žejni z edinim upom na svobodo, svobodo... Naše oči so bile motne, naša lica upadla, poguma je bilo le še malo. Ne da se popisati to, kar smo mi tu doživeli. Le človek, ki je kedaj kaj podobnega doživel, lahko sodi to, le oni si lahko predstavljajo naš potok.

Temna noč je bila. Zvezde so nas zapustile, luna se nam je skrla. Kako grozno! Sama voda okoli nas, pa je ne moremo piti. Slana, morska voda je!

Kvakanje! Kaj naj pomeni to? Zabe kvakajo: od daleč se čuje njihovo kvakanje. Zaba živi v sladki vodi. Napili se bomo lahko vode, čeprav ne bo čista. Zeja nas je tako mučila, da nismo gledali na vodo, ampak le da pogasimo žejo. Vaj izmučeni in prestrašeni se komaj premikamo za glasom, ki nam prihaja vedno bliže in bliže. Kako dobrodošlo so nam bile te žabice. Dale so nam upanje, da okrepmo naše sile s požirkom vode. Zapičimo motno, prerasto mlakužo. Zajamemo vodo in polni nestrpa pokusimo. Dobra ni bila, a pitna. Slana ni bila. Pogasili smo žejo, izpopolnili zalogo — in zopet so počasi prihajale moči. Zopet smo dobili pogum, upanje na zmago...

Se ni bil popola dan, že smo zopet prekalaskovali mlakuže in močvirja. Dolgo smo se blodili po tem pustem ozemlju. Končno pa je le postajalo vedno bolj suho. Nevarno mesto zamočvirjenega ozemlja smo prebredsli.

Nizek hrib leži pred nami. Razgled nam je zaprt. Kaj je za njim? Morda opazimo mejo! Koliko upanja. Nestrpno pričakuje, kaj opazimo na drugi strani, pospešimo naše korake. Pridemo na vrh. Lep razgled. Ravlina. Sam perek, brez življenja. Vse tiho in mrtvo. Tam daleč, glej, točka, ki se dviga iz peska. Kaj je to? Vedno večja postaja ta točka. Morda je to obmejna strazišnica? Previdnosti je bilo treba. Glej tam na drugi strani zopet tako zgradbo! Pozor, da nas ne opazijo, ker v tej peščeni ravnini skrivališče je težko najti. Počasi, korakamo dalje! Ko se približamo zgradbi

RAZNO

Ustanova spoznanje. V Berlinu je znani zdravnik dr. ... (text continues with a story about a doctor and a patient).

† Jerneja Andrejke Mladostni spomini

Izsledili smo pozneje tudi njegovo gnezdo. Toda nismo se ga dotaknili, češ, naj le vzgaja sam svoje mladice po znanem izreku: »Kakor so stari nekdaj peli, od njih mladici glas so vzeli.« To se je tudi uresničilo. Slišali smo prepevati kose še več let po vrtovih in gozdovih dolenskih našo lepo narodno himno.

Birma.

Bil sem star nekaj čez 7 let, vedel sem, koliko je Bogov in Božjih oseb in kako se imenujejo, znal sem moliti tudi očenaš in češčeno Marijo. — Tisto leto 1858. je bila napovedana birma v Moravčah in mati je šla k župniku Hudoverniku, da bi me pripravil zanjo. In res je naš petero začelo hoditi k pripravljanju in izpraševanju. Kar je župnik zahteval, vsega sem se hitro naučil. Mati je bila vesela in zadovoljna in preudarjala je: »Tega bomo pa dali v šolo, da bo gospod.« Ko bi bila vedela kakaj sem se jaz tako rad in hitro naučil, kar je župnik zahteval, bi o gospodu gotovo ne bila govorila. Meni je bilo le za prve hlače in orgele, ki mi jih bo gotovo kupil božiček. — Krojač mi je pomiril obleko, čevljar prve čevlje, mati pa mi je kupila v Kamniku slamniki za dvajset krajcarjev in oprava za birmo je bila gotova.

Za botra pa so mi postavili Rihtarjevega očeta, Josipa Lintova iz Verhpolj. Nedelja, srečni dan sv. birme, je napočila. Mahali smo jo: mati, boter in jaz peš proti dve uri oddaljenim Moravčam. — Na Imenih nas je že pozdravljali veliki moravški zvon. — Prišli smo v Moravče,

ko se je pričela sv. maša, pri kateri sem pa bil zelo nemiren in raztresen. Mati so me večkrat opominjali, na dlani sklenem in Bohka hvalim, pa vse ni nič pomagalo, meni so rojile le orgelce po glavi. Po maši je bila pridiga in potem šele birma. Za birmovanje smo se postavili po cerkvi v dve v vrsti, sredino cerkve pa smo pustili prosto za škofa in njegovo spremstvo. — Doma so me strašili, da me bo škof Vidmar močno udaril na lice, a to se ni zgodilo, samo malo pobožal me je. Po tem lahkem udarcu pa sem že spet mislil na orgelce in komaj čakal, da se obredi končajo.

Po škofovem zadnjem blagoslovu smo zdrevili na trg pred cerkvijo, kjer je bilo polno kramarjev. Ko je veliki zvon oznanjal poldan, sem imel že orgelce in tudi sam nanje oznanjal poldansko uro. Kupil mi je boter tudi še lepo rdečo ruto za 30 krajcarjev, v katero sem zavil mnogovrstna darila. Med temi sta me poleg orgelce najbolj veselila trobenta in jezdec na konju, ki je znal tudi zadaj piskati. Ko je bila rdeča ruta polna, smo šli na Trzen k materinemu očetu, tam smo kosili, to se pravi, mati, božiček in drugi domači; meni pa za jed ni bilo mar, moral sem poskrbeti z novimi orgelkami za primerno godbo. Ob štirih smo se poslovlili in dospeli ob šestih do Martinčka v Rafoljčah, kjer smo imeli malo južino z mojo brezplačno godbo. Ko smo se pri Ervičarju v Verhovljah ločili, mi je boter stisnil v roke še štiri cvančarce, to je: 1 gold. 20 krajcarjev, ki sem jih izročil materi. V zahvalo sem mu zagodel odhodnico z orgelkami. Ta dan je bil zame dan čistega veselja, imel sem prvokrat nove hlače, nove čevlje in nove orgelce.

Korobačarji.

Za mojih otroških let se je zelo razpaslo pokanje s korobači. Korobač se razlikuje od biča predvsem v tem, da je trdnjši in debelejši v izmeri. Za njegov ročnik

MED BRATI V TUJINI

Nasemu prijatelju.
(Brčko v Bosni.)

Koli, V svojem življenju ni bil nikdar bolan. Še sedaj ima dober tek; nad vse jedi obrača ajdove figance in kranjske klobase. Kamor pride, prinese dobro voljo, smeh in veselje s seboj; zato je pa tudi splošno priljubljen v celotni mestu in okolici. Bog daj slavljenca še mnogo srečnih, zdravih in veselih let!

Pismo iz Argentine.
(Buenos Aires.)

Na začetku novega leta smo. Ena prvih mojih dolžnosti je, da poravnam naročnino za svojega prijatelja »Domoljuba«, ki me vsak teden obišče tu v daljnji tujini in mi prinaša v vsaki številki nebroj novic in zanimivosti, pa tudi poučnih član- kov iz starega kraja. — S svojim prijateljem ava si morala prebrati službo. Dobila sva delo v gozdu. V dveh urah sva si postavila »palatoc«, v kateri stanujeva, nato pa se takoj podala na delo. Težko je to delo! Ko bi bil v starem kraju tako trdo delal kot tu, bi bil več zaslužil in manj porabil za svoje vsakdanje življenje. Sedaj je pri nas poletje, ker smo na južni polovici zemlje. Vročina je nezno- snosa. Še huje je pa ponoči, ko se sicer nekoliko ohladi, nas pa začne oblegati in pikati tisoč komarjev, da nam sploh ni mogoče spati. — Priščen pozdrav in srečno novo leto vsem čitateljem »Do-

moljuba«. — Anton Saje, doma z Ribjega pol Mokronogu.

Navaletni pozdrav iz Francije.
(Frais Marais.)

Srečno novo leto! Tako si ponavljamo leto za letom, včasih res iz srca, včasih pa le bolj iz na- vade. Zaradi hudih dni, v katerih živimo, res le- kar ne upamo več na boljše in lepše čase v pri- hodnjem letu. Bog daj, da bi kljub neveselju pričakovanju vendar letos prisvetil žarek sroga in

veselja v naše proletarske domove! Radi bi Van mamskaj napisali o razmerah, v katerih živimo, pa vidimo; da še večkrat opisujejo drugi življenje v tujini tako, kakor bi ga morali tudi mi in ki se da z eno besedo povedati, in ta je: kriza. Veselje in sreče voščimo v novem letu »Domoljub« in vsem njegovim čitateljem in naročnikom! — Rudolf Breznik s soprogo Marijo in njegove hčerke Ana, Marija, Zinka, Julka in Betka.

V vsako hišo »Domoljuba«!

gaželnik) se navadno porablja mlada, poldrug meter dolga smrekca, ki se na gornjem koncu udaja; del, ki iga po zraku, ni iz jermena, kakor pri biču, ampak iz drug meter dolge konopljine vrvice (štrangice), na čije srednji konec se vplete takozvani šmis, t. j. 30 cm dolga vrvice (gagica) iz najtinejšega pražnega predvija, ki pa ostane na koncu razpletena kakor deklji lasje. Kadar hočeš pokati s korobačem, upri ročnik s spodnjim koncem v sredo života precej trdo, primi ga potem z obema rokama po sredi ter krepko z njim mahaj sem in tja. Po kratki vaji že zadobiš precejšnjo ročnost in spretnost v pokanju. Če se dva taka korobačarja postavita vtric, primerno od- daljena drug od drugega in začneta nalik mlatičem ure- jenjo pokati, se to pokanje sliši daleč na okoli.

Nek zmisel in pomen pa je vendar moralo imeti to pokanje. Bila je to telovadna vaja za mlade ljudi, imela pa je tudi krajevni pomen. — Kakor je v navadi še dan- danes nekoliko tednov pred veliko nočjo sekanje poma- ranč, jabolk, jaje itd. s krajačarji ali parami, tako so pri- čenjali s tem pokanjem dva meseca pred žegnansko ne- deljo. Žegnanje so obhajali na Rovih v mojih otroških dneh nedeljo pred sv. Marjeto, to je: nedelja pred 13. ju- lijem, pozneje so preložili ta praznik na nedeljo po sve- tem Lovrencu (10. avgusta), ker je na ta dan leta 1742. dozidano rovsko cerkev blagoslovil M. L. Rasp, kamniški župnik. Leta 1898. so obhajali na Rovih stoletnico, odkar se je ustanovila pri cerkvi sv. Katarine samostojna du- hovnija — škola. Ob tej priliki se je cerkev, ki jo je potres dne 14. aprila 1893 močno pretresel, popolnoma prenovila in meseca oktobra znova blagoslovila. Od tega časa naprej se obhaja žegnanje na Rovih na splošno žegnansko nedeljo, ki pade na nedeljo po sv. Lukežu (dne 18. oktobra).

Po vsoj kranjski deželi je bila navada in je še dan- danes, da se pri cerkvah, ki proslavljajo žegnanje, sba- ja

velika množica ljudi. Na žegnansko slavnost v rovski fari so se domači fantje pripravljali že par mesecev prej in vabili s pokanjem ljudi sosednjih župnij na žegnanje, ki se je v cerkvi pobožno slavilo, v gostilni pri Pircu in doma pa veselo zaključilo. Razume se, da za tako po- kanje po dnevi ni bila časa. Po večerji pa so vzeli svoje korobače v roke in hajdi na Laz pri Golezu pokat. Ste- genčani, posebno pa Stegnarjev oče, niso mogli spati. Mož je večkrat vstal, prišel v spodnjih hlačah na Laz in prepolil s palico korobačarje, a kmalu potem se je slišalo pokanje s Sovdovega hriba pod Zagorico. In če so jih Sovdov oče prepolnili, so se korobačarji kmalu zopet pojavili na Pehčani.

V toplih nočeh so pokali dostikrat do 12. ure ponoči; v noči pred žegnansko nedeljo pa pokanja ni bilo ne konca ne kraja; trajalo je do dveh ponoči, potem pa so šli korobačarji in drugi fantje pod okno k dekletom po bob in štruklje, končno pa še ob 4 zjutraj v zvonik dan zvonit in pritrkavat veseli dan žeganja.

Casi se spreminjajo, žegnanske nedelje se še praz- nujejo v cerkvi in v gostilni, a korobačarji ginevajo, korobači pa počivajo pod streho in čakajo zaman na svoj: Pika — poka, pika — pok!

Kako smo kopali zaklad ali šar.

Bilo je okoli sv. Jakoba, nekega vročega dne v letu Gospodovem 1863. Oče so zgodaj zjutraj zorali njivo v »dolini proti boršču« in vsejali ajdo. Popoldne pa so šli od dela trudni malo počivat v čebejnjak, ki je takrat stal na robu ulice nasproti Čehtanove hiše. Otroci, kolikor nas je bilo za delo, smo vzeli motike in šli, čeprav je bilo silno vroče, drobit kepe na njivo. Vsak je imel svoj kraj in razor, kjer je pobijal kepe in gladil zemljo, da je ajda mogla kaliti.

Pošljite naročnino!

ki sem ga dal svoji ženi. Pošiljam vam to pismo, da ga objavite. Hočem, da bi srametovala moja žalostna usoda druge e- znanjevalce enthanazije. Naj si predložijo lastno zanesljivo domisljavo in spoznajo, da ne smet človek poseči v delovanje Providnosti. Človeško ži- vljenje je od Boga prejet dar, in nima človek no- bene pravice, da ga ne- silno uniči.

»Jettištinec brez ječ in brez strašnikov. Nadzor- nik šved. jettiških Wije- man je počel javnosti po- ročilo o novem načrtu postopanja z jettiški. Že nad deset let obstaja pri Singenahultu v zapadnih delu Švedske kolonija z jettiške brez jettištine in zaduhlih celic brez vsi- kega zidovja in zamele- nih oken, da, skoraj bre- vsake strazhe. Obsojeni morajo dati samo lastno besedo, da ne bodo po- begnili iz kolonije. Dab- ravno so mnogi obsoje- na dolgoletne zaporn- kazni, so vendar od ob- stoja kolonije do danes v zgodili niti eden stajal v bi kdo pobegnil. V kol- niji se je tekot let vsi- vila gotova navada in se- rejši kolegi vsakega se- vina poudarja, kako v mora v koloniji obsojeni Jettiški uživajo v koloniji

Mrliška čuvajka

Sama sedi v sobi. Tako hudo in tesno ji je pri srcu. Kolikokrat je tako sedela in čuvala mrtve. Osemdeset let ji bo kmalu. Čuvajka je že od svojega petindvajsetega leta.

In spomini se mnogih mrtvečev, ki jih je čuvala. Mladi so bili in stari, siromašni in bogati, grdi in lepi. Tudi na mrtvaškem odru so se ločili bogati od revežev, ki so bili večkrat zakopanjo oblečeni.

Ona je vse enako skrbno čuvala. Sedela je pri vratih. Prihajali so ljudje kropiti. In Mina se je vsakemu zahvalila:

»Bog poplačaj!«

Da! Bog poplačaj, ker je prišel in se še enkrat spomnil radkega, ki je stopil pred božji prestol, a zemlji pustil samo to bedno, mrtvo telo, ki ga zagrebejo v grob, kjer razpade in stohne.

In Mina je tako živela tiho in bogu vdano. Vedno je gledala smrt pred seboj. Zato je bila sama naka, rezka in v se zaprta.

A njena duša je bila mehka in dobra. Mirno je prenašala skrb in težave življenja.

Starka sedi sama v sobi. Spomini se na svojo edino ljubezen. Domen je bil priden delavec. Čevljaril je in dobro zaslužil.

Minka mu je bila všeč. Vprašal jo je. Ni ga zavrnila.

In takrat se ji je nekaj odvažilo od srca. Saj je čutila, da ne bo več živela med mrtveci, da pojde med žive ljudi. In razveselila se je življenja. Bila je pač ustvarjena za delo in življenje, za trpljenje in skrb ter za to, da se izpopolnjuje v dobrem in si reši dušo. Dobro je to čutila, čeprav ni znala o tem govoriti.

Pa se ji je nasmešnila pomlad ljubezni. Povsod so ji začele rože.

Domen je imel le eno strast. Bil je divji lovec. To ga je upropastilo.

Se preden sta se poročila, so prinesli mrtvega a planin. Bežal je pred lovskimi čuvaji. Padel je v prepad in se ubil.

In potem je Mina čuvala truplo svojega dragega. Molila je in jokala. Ponoči je bdela pred njim. Opazovala ga je. Globoko so se mu vdrla oči. Gledal jo je skozi priprte trepalnice. Zdelo se ji je, da se od nje poslavlja.

Spet je jokala in tarnala. Ko je bila sama z njim, ga je tiho klicala. On je ni slišal. Mirno in nepremično je ležal. Na temenu mu je pa zijala globoka rana.

Mina je trpela. Kadar je zazrla rano, se je stresla. Zdelo se ji je, da tudi njo peče in sčeti, da tudi njena glava krvavi. Njene misli so bile čudna mešanica.

Ko so ga odnesli, je poslala mirnejša. Molila je za dragim in mirno šla za kredo.

Zdaj je že nad pol stoletja od takrat.

Nocoj se ga spet spominja, nocoj, ko leži pred njo mladi Francelj, sin njene nečakinje.

Da! Ta Francelj ji je bil posebno pri srcu. Tako podoben je bil njenemu Domnu. Ona ga je rada imela. Pred kratkim mu je prepisala svojo bajto. Mladenič jo je zelo spoštoval in skrbno pazil nanjo. Nevesto je imel, mlado in lepo. Bila je mila in dobra deklica. Starke se je oklenila kakor svoje matere.

Pa je segla vmes smrt in vse razdrla.

Nihče ne pozna smrti. Ljudje jokajo za svojimi dragimi. Ona, Mina ne joka več. Vse dni in noči, ko je preždel pri mrticah, je premišljevala smrt. Tako tiha je, skrivnostna in strašna. Mina se je navadila na njo. Spočetka se je bala mrtvečev. Kesenje se jih je, privadila in vzljubila jih je kakor žive. Preoblačila jih je v mrtvaške obleke kakor otroke. Niti na mar ji ni bilo, da preoblači mrtve.

Nihče ne pozna smrti. A ona, Mina je mislila, da jo je spoznala. Nocoj si pa prizna,

da je ni spoznala, čeprav jo je opazovala nad pol stoletja.

Sama je zaživela z mrtvimi, kakor samotna rastlina med tihimi zapuščenimi grobovi.

Nocoj, ko čuva tega mladeniča, ki je kri njene krvi, ji je spet tesno pri srcu.

Zdi se ji, da spet živi kakor je živela pred petdesetimi leti. Spet diha in čuti življenje. Ne joka se za mladeničem. Le tesno ji je. Zakaj je moral umreti tako mlad? Tisto nedolžno prehlajenje? Potem pljučnica in nato smrt?

»Smrt, smrt! Ali nisem dovolj zvesto stražila tvojih mrtvečev? Vsaj enega bi mi bila pustila! Vsaj njemu bi bila prizanesla!« Šepeta Mina. Zelo je trudna, saj straži že drugo noč in nič ni spala.

Potem zadremlje in zaspanja:

Spet je mlada in vesela. Njen ženin je pri nji. In vidi ga, kako strmo glavi v prepad. Že leži pred njo mrtve. Mina ga straži.

Zdaj se spomni, da to ni on, da straži truplo svojega sorodnika.

Nato mahoma vidi, da mladenič oživi. Ne, to ni njen sorodnik! On je, njen Domen. Bled je. Na glavi mu zeza široka rana. Prijazno se ji smehljaja:

»Mina! Dolga je bila pot življenja med mrticah, kajne?«

»Dolga, moj ljubljenci!«

»In zdaj boš rešena! Zdaj pojdeš! Čakam te!«

Iztegnil je roki.

Dvignila je glavo in videla na odru mrtvega.

Spet je usnula.

Zdaj je oživel Kristus na križu, ki je visel v mračnem kotu. Bog se je ozrl v Mino. V njegovih očeh je sijala milina. Komaj slišno je izpregovoril:

popolno svobodo gibanja. Ko so kolonijo ustanovili, je bil kraj pust in neobdelan, sedaj obstoja iz svetločih vrhov in lepo obdelanih njiv in rodovitnega polja. Zato bodo ustanovili še več takih kolonij.

Zlate hiše. V mestu Guanajuato v Mehiki so bili na to, da je večina hiš v mestu zgrajena iz materijala, v katerem se nahaja mnogo zlata. Na to so prišli šele v najnožnejšem času, ko je sklepetala neka železniška družba kolodvor povečati, sled česar so morali porabiti več poslopij. Ko so hiše podli, so dali nekaj kosov starega gradbenega materijala prekatati in preiskava je dokazala, da se nahaja v istem materijalu toliko zlata, da bi se njegovo pribijanje že izplačalo.

Svetovni rekord pogrešev. Pariz je mesto, ki bi lahko zahtevalo svetovni rekord kar se tiče pogrešev. Lani leto je izginilo iz svojih stanovanj nič manj kot 27.000 oseb obojega spola, ne da bi jih mogli slediti.

Starih časov. Povelje nekakega dragonskega regimenta je odredilo razpisati starih, doslužnih in mladih konjev. Še moč-

Njiva je bila dolga kakih 300 korakov. Solnce je hudo pripekalo, znoj nam je tekel z obraza. Da smo ga obrisali in malo počili, smo se podali na konec njive, v senco košate buke. Govorili smo o zakladu, ki naj bi bil po sporočilu tu nekje zakopan. Kar reče brat Pavle: »Jaz pa grem šac kopati!« Zavrti motiko, udari parkrat po zemlji okoli debla košate buke, nakar se prikaže rdečkasta površina, podobna strešni opeki, s katero naj bi bil po ustem izročilu pokrit pisker s cekini. »Ga že imam,« vzklikne Pavle.

V tem hipu potegne hud veter in takoj za njim nastane močen vrtnec, ki dvigne od tal listje in ga podi kvišku tako gosto in silovito, da nismo daleč na okoli nič videli. »Hudič je tu, že z repom vije, bežimo!« krikuje Pavle. (Babjeverni ljudje namreč trdijo, da ščiti zaklad sam vrag in vedno zraven čepi.)

Vsi prestrašeni smo pometali motike proč in se spuстили v dir proti čebelnjaku, v katerem je oče sladko počival. Med begom se seveda ni nihče ozrl nazaj, boječ se hudiča, ki je drevil, kakor se nam je zdelo, z odprtim žrelom in ognjenim jezikom za nami. Z veseljem, v katero se je mešal hud strah pred zlodejem, smo očeta hrupno zbudili in mu vse vprek pripovedovali, da smo našli »šac«, ki pa ga nismo mogli dvigniti, češ, da ga hudič varuje in brani s svojim močnim, dolгим repom.

Oče se hitro zbruhla ter vzame brž s police blagoslovljeno vodo. To vodo je ondi hranil, da škropi z njo čebelnice, kadar rojč; le tako mu ne uidejo, temveč se mu ugodno vsedejo, da jih potem laže ogrebe. Držeč torej v roki čašo blagoslovljene vode, je oče škropil na desno in levo ter podil hudiča nazaj proti košati buki, mi mladi junaki, pri katerih je strah že popustil, pa za njim. Ko prispemo do buke in pokažemo, kje zaklad leži, poškropi oče prostor z blagoslovljeno vodo: veter in

vrtnec sta utihnili! Oče vzame nato motiko v roke, koplje in koplje..., naenkrat pa vzklikne: »To je korenina, ne pa opeka! Bedaki, zakaj niste naredili takoj križa iz lesa in ga položili na to mesto, s tem bi bili vzeli hudiču vso moč do zaklada in bi ga pregnali, saj bi morali vendar vedeti, da hudič beži pred križem hujše kot zajec pred psom. Pustili ste vragu moč in čas, da je spremenil opeko v korenino, šac pa prinesel na drugo mesto, kakor mačka mladič!«

Cekinov torej nismo dobili, postali pa smo za izkušnjo bogatejši, izvedeli smo namreč, kako se »belcebu« pana. Od tega časa naprej pa šac ni več gorel, gotovo ga je škrt odnesel daleč proč in ga zakopal na varnem prostoru.

Kako je coprnik iz Zlatega polja preganjal moro.

Facijevim v Krtini, kamor se je prisožila moja teta od materine strani, Marija, so v nesnažnih in razdrtih svinjajih erkali prašiči. Tetin mož, ki je prišel k nam v Dolenje v vas, je težil mojim staršem, da mu je zapoprano. Tisti čas je hodil med Podkrajci stavec, doma iz zlatopoljskih ribov, ki je bil na glasu, da zna moro odpravljati in žirino odcoprati. Prav tedaj je bil pri nas v hiši in je slišal pogovor med mojim očetom in Facijem.

Mož iz hribov pristopi k Faciju, se važno razkorači pred njim ter mu reče:

»Ti imaš človeka, ki se ti kaže prijatelja, v resnici je pa tvoj najhujši sovražnik in nevoščljivec. Ta ti mori tvoje prašiče; jaz pa imam črne buke in kolomonov žegen in še drugo, s čemer ustavim vsako moro in zapoprano, ali to stane veliko denarja!« Govorila sta potem še nekaj po tistem, kar pa nisem razumel; zlatopoljski mož je nato odšel; čez dva dni pa se je zopet pokazal. Oče mi veli, naj ga popeljem k Faciju v Krtino, kar sem prav rad storil

PO DOMOVINI

Mirenski popotnik

So me vprašali:
»Ste ga poznali?
popotnika mirenskega?
On dal v »Domoljub«
je eno stvar in drugo...
Al' se je polenil,
al' se je oznil?
Od njega ni čuli nič več! —
Poznam ga poznam,
saj to sem jaz sam!
Mal' sem se polenil,
že davno se oznil,
mi kosa je Reza,
ki vedno me dreza
na tla in v stalo,
da časa je malo.
Pisat v »Domoljub«
pa prav' da je zuba.
Naj reče kar hoče,
klepeče ropče...
Za nizo se vadem,
novic vam napredem.

Takole ob novem letu sem se že dolgo zopet
dlačil, da malo pokoledujem po mirenski dolini.
Ovce so bolj žubostne in v znamenju krize. Lan-
ka letina je bila sršba; žita (resen koruze) se je
videlo komaj polovico toliko kakor v normalnih
letih. Krompir je skoro popolnoma odpovedal; za
me ga bo treba kupiti. Vina je precej in dobre
valitice, le kupcev ni. Živina zaduje čase zopet
ima nobene cene. A kmet rabi denar; družino bo
reba obuti in obleči, davkarja terjata davke, letos
u treba kupiti tudi hrane. Potreba ogromna, a de-
narija od nikoder. O plačevanju obresti in dolgov
težko govoriti — a še težje jih je plačati. Ko
im zadnjič začel v malikovske vinograde, sem v
ki zidanci mesto običajnih zdravil slisal neko
ovo pesem, ki se takole začne:

Je par volov obleka,
je krava čevljev par,
pet kil' soli smreka,
kje bom jemal donar?

Smrtna kosa kosi precej pridno. V Mokronogu
umrla edina hčerka trgovca Siherla, v Trzinu
mati odotnega ž. g. župnika Supina. Blagi ženi
etila večna luč! Na Vrhu je umrl bivši posest-
nik na prevžišku Janez Stussek, stara korenina;
r dni pred njim pa njegova žena. Večni mir
ema.

Krmeljski rudarji so mi tožili, da je tam več
znikov, kot jih je v pradiki »namalanila«. Krizal
narobil za premoč. Kar se političnih novic tiče
sem samo to, da tržki občinski odbor letos iz-
no dolgo »sejce proračun. Pa še drugič kaj.

Prosvetno delo. (Križe pri Trzinu.)

Še nikdar, kar obstoja Prosvetno društvo pri
nismo toliko delovali kakor letos. V tej sezoni
o lahko še videli: Glavni dobitek, Grančarja,
arjeva sinova; na dan Novega leta Krišpina
in dolina, za nedeljo, 15. jan. popoldne ob 8 nam
pa obeta Vinčarjeva: »Razvalina življenja«. Za
gro vlada jako veliko zanimanja. Ogledno si jo!

Smrtna kosa. (Nova Gorica.)

Komaj je pretekle mesec dni, kar so odpeli zvo-
ltno pesem ter naznanjali, da je umrl v fari,
so se zopet oglašali. Dne 6. januarja je izdihnil
so dušo Janez Kocin, posestnik iz Podjelovega-
a, dober krščanski mož, skrbni oče ter naročnik
ih katoliških časopisov. Zaprta žena in par ne-
skrbnih otrok. Pokojnik je bil član Prosvet-
a društva in velik ljubitelj cerkve. Njegova naj-
ve veselje je bilo pritrkavanje. Skoraj ni bilo
elje, da bi se ne bilo pritrkavalo. Lahko bi bil

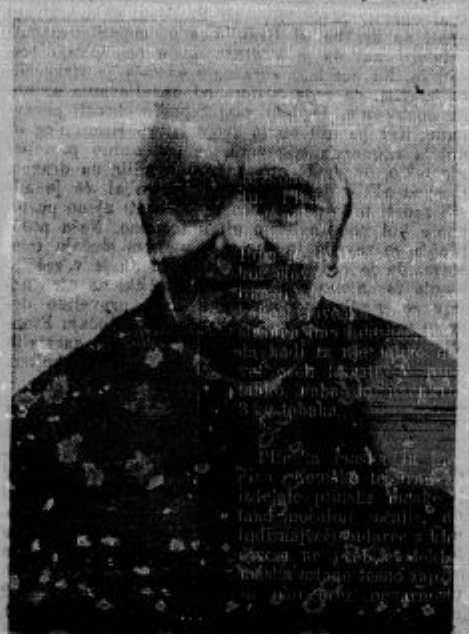
je nastope. Res se je dal pregovoriti, stopil
oder, oziroma kateder, ki je bil primerno
ašen ter pričel deklamirati — mojo pesem.
Polile so me solze in nobeno prigovarjanje
ni moglo utešiti. Morala sem domov, kajti
okan obraz ni bil primeren za tako slav-
no razpoloženje. To je bilo moje največje
čaranje.

še živel zaradi starosti, toda prerana bolezen je
ugrabila njegovo življenje ter ga odela z zeleno
odejo. Dragi Janko, kličemo Ti val! Na svidenje nad
zvezdami! Zelo jočim pa iskreno sožalec!

(Novica.)

(Gorje pri Bledu.)

Naše kmetijsko društvo je z novim letom otvo-
rilo dve novi prodajalni v hiši gostine Emava na
Dolgem brdu in na Poljici v hiši g. S. Hudover-
nika. Prodajalni članom toplo priporočamo! —
Vozniki lesa iz državnih gozdov imajo slab zaslu-
šek in še tega jim trgovci ne morejo redno plače-
vati. — Smučarjem, kateri hodijo po naših plani-
nah in rovtih, bi priporočali, naj nikar ne vlamijajo
v zaprte pastirске kočice in tam brezbrizno ne ku-
rijo in razbijajo oprave. Zgodil se je slučaj, da je
ena takih koč vsoled nepazljivosti pogorela. Tako
dejavanja niso v korist smučarskega športa. Kmetje se
jeze in bodo primorani postaviti čuvaje, da bodo
pazili na inotje po planinah. — V nedeljo, 15. jun.
bo v domu po krščanskem nauku škopično preda-
vanje o sv. deželi. Pripravljajo tudi igro Pedekar,
na kar že sedaj opozarjamo. — Fantovski sestanki
se vrše vsak torek zvečer v domu. Fantje vabljajo!

† Zlatomašnik Jurij Rozman,

bivši župnik v Koborju pri Trzinu, je umrl 1. janu-
arja v Trzinu. Pokoj njegovi duši!

Smrtna kosa.

(Vogelje pri Kranju.)

Dne 5. januarja je umrl v Vogeljah posestnik
Janez Oselj, p. d. Rogelj. Bil je mož še starih slo-
venskih običajev in lepih krščanskih navad. Svojem
sovaščanom je bil res prav velik dobrotnik, zelo
usmiljenega srca. Kdor ga je prosil za kako uslu-
žnost ali postržnost, bodisi pri obdelovanju polja,
bodisi za pomoč pri boleznih raznih živali, nobe-
nemu ni odrekal svoje pomoči in svojega preizku-
šenega nasveta. V tem oziru ga bomo zelo pogre-
šali. Dne 7. januarja smo ga ponesli k večnemu po-
čitku na faro pokopališče v Senci. Pokojnik je
imel jako »slovesen« pogreb. Za rajnik Rogljevim
očetom se je solzilo premogo oča, ne le samo nje-
gove družine, ampak tudi mnogih njegovih prij-
ateljev in znancev, zlasti pa še njegovih hvaležnih
sovaščanov. Zaprta Rogljev rodniški naše iskreno
sožalec! Ti pa, blago srce, počivaj mirno v Bogu!

Kam bomo šli.

(Loka pri Mengšu.)

Mi Ločani se ne moremo pohvaliti s kakimi
uspehi na kulturnem in prosvetnem polju, kakor
to čitamo v »Domoljubu« iz drugih krajev. Pre-
malo nas je in nimamo svojega prosvetnega doma.

S tem pa ni rečeno, da nič ne delamo. Saj imajo
v Mengšu lep in prostoren Družstveni dom, tako,
da je tudi za Ločane dovolj prostora v njem. In
z Mengšem se dobro razumemo, tako, da nas prav
radi med se vzamejo. Tudi lepo knjižnico ima
mengoško Prosvetno društvo. Po teh knjigah tudi
Ločani prav pridno segamo, zlasti sedaj v zimskih
dneh. Šečr pa imamo tudi šolo v Mengšu, pošto,
in tudi pod mengško faro spadamo. Sploh imamo
vse v Mengšu, samo župana imamo doma. Že dalj
časa pa se govori, da bomo izgubili svojo občino,
ker nas je premalo in da bomo pripadli — čisto
naravno, v Mengš. Niti na misel nam ni prišlo,
da bi pripadli izrinski občini. V zadnjem času pa
so se pojavile čudne govorice, češ da smo Ločani
za to, da pripadamo trzinški občini in da so se v
tem smislu že podpisale neke izjave. Prosimo go-
spoda župana, da nam to pojasni! Saj je vendar
odbor na svoji seji soglasno sklenil, naj v slučaju
ukinitve naše občine pripademo mengški in ne
trzinški občini. — Če vprašate vaščane, pa lahko
pričete pri otrocih od 10 let naprej, pa smo pro-
pričani, da jih ne boste dobili 5 za Trzin!

»Voda«

(Rečece pri Škofji Lj.)

Prosveta Rečece uprizar v nedeljo, 15. jan. ob
treh popoldne v Prosvetnem domu Vomborčarjeve
komedijo »Voda«. Ker je Vomborčar sam pisatelj
živah in resničnih komedij oziroma kmečkih
satir, kakršnih smo dosedaj pogrešali, upamo na
prav obilno udeležbo. Kdor se hoče res prav iz
srca nasmejati, naj gotovo pride v nedeljo v naš
dom. Zabave bo na čenč.

Krčnika.

(Sela pri Kamniku.)

Nekaj podatkov iz preteklega leta. Luč sveta
jih je zagledalo 27, 12 dečkov in 15 deklic, ena pa
v bolnici v Ljubljani. Preselilo se jih je v večnost
10, 4 moški in 6 žensk, dva otroka izpod enega
leta, drugi pa v starosti: 11, 27, 61, 70, 79, 80 in
81 let. Poroklenih 5, oklicanih 6 parov, sv. obhajil
je bilo 9.990. — V tem letu smo doživeli novo
šolsko poslopje, ki je v ponos župnije in se je
s tem v glavnem odločila dolgoletna velika skrb.
Blagoslovitev je bila 23. oktobra, na kar se je
prišel pouk v svetlih in prostornih učilnicah nove
šole. — Pri cerkvi je bilo tudi mnogo popravila.
Pločevina na zvoniku je bila popolnoma zanič pa
tudi po strehi na cerkvi je že rjavela. Treba je bilo
od rje načeto prebarvati in na zvonik dati novo.
Prekrival je kleparski mojster Dolinar iz Poljan.
Vse smo z božjo pomočjo srečno dokončali, samo
denar še ni ves zbran. — Tudi naše Katol. pro-
svetno društvo je delovalo. Na praznik sv. Jozefa je
bil društveni sestanek z verskim nagovorom in po-
novitvijo posvetitve presvetemu Srcu Jezusovemu.
17. aprila so s lepim uspehom predstavljali igro
»Lumpaci-vagabunde«. 22. maja je prišlo gostovat
k nam Katol. prosv. društvo z Vač, ki je prire-
dilo burko »Čevljar-barona«, za kar so želi uspelo
priznanja. 20. nov. je bila pevsko prireditev, pri
kateri je večkrat pela dva dvorana; na novo leto
pa je naše društvo priredilo rimsko igro iz prvih
časov krščanstva. »Večna mladost in večna lepota,
ki je nad vse pričakovanje faranov uspeša. Naj-
važnejše pa je to, da bomo imeli od 15. do 22. jan.,
sv. misijon. Pridite ob blizu in daleč poslušat božje
besedo in se prenoviti ob novem letu.

Razno.

(Smarino pri Litiji.)

Zivinski sejem se je slabo obnesel. Malo ži-
vine, malo kupcev, slaba cena in zraven še slabo
vreme. Kmetje že nečeto več goniti živine na sejm,
ker je po večini pol zastoj in še stroški, navadno
pa zgruba. Kdor je kupil vola pred pol leta in jih
danes za par sto kg težje prodaja, ima kakih 100
do 1000 Din izgube. Potem pa kmetuj in plačuj, če
moreš! — Litjsko prometno društvo je v dvorani
priredilo Silvestrov večer. Dve burki, ki sta bili
na sporeda ta večer, je društvo ponovilo 8. janu-
arja in dodalo še eno leto. — V Vel. Krtovnici je
umrla Kajetova mama v starosti 82 let. Na Dohravi
pa 70-letni Gorše Franc. Družnam naše sožalec.
Letos je bilo rojenih 101, umrlo jih je pa 71. —
Opaža se, da raste zanimanje za »Karlase« zavar-
vanje. V prvem začetku se jih je vpisalo že 23, v
Litiji pa preko 70. Ob priliki bo v ta namen v dvo-
rani predavanje, na kar že sedaj opozarjamo. — V
Litiji bo v nedeljo, 15. jan. govoril pri obeh služ-
bah božjih misijonar v Kerec iz Kotske, popol-

dne pa bo imel v Smartnem v domu skioptične predavanje. — Na »stepežni« dan pa je imel doma, lijski in javorski Mar. vrtec sv. maše in nate v dvorani, združen s skioptičnimi slikami. Otrok je bilo toliko, da so komaj šli v dvorano. Tudi slikali so se. Starši — radi in redno pošiljajo te otroke k Mar. vrtcu. Marijini otroci so naše upanje, upanje staršev, cerkve in naroda, da bo naša mladina ostala verna, dobra in poštena, če bo vzgojena v duhu Marijinem. Novo leto je tu. Trebu bo obnoviti naročnino. Naročniki! Tudi v teh težkih časih krize nikar ne zapustite vašega dolgoletnega, dobrega prijatelja »Domoljuba«.

† Janko Nep. Jeglič.
(Ljubljana.)

Pravkar smo dobili žalostno vest, da je v torek kmalu po 9. uri umrl obče spoštovani gospod Janko Nepomuk Jeglič. Blagi pokojnik je del časa bolehal na hudi bolezen, zaradi katere je bil 14 dni v bolnišnici. Kot vzravn kristjan je bil zadnje dni vsak dan previden in je umrl lepe in mirne smrti. Dosegel je lepo starost 73 let, bil je namreč rojen 19. maja 1859. Nepomuk Jeglič je bil ena najbolj uglednih oseb naše mladosti. Bil je toliki ravnanstvi na ljudski šoli na Gracnu, nato član Slomkove zveze in več kot 20 let član občinskega sveta mesta Ljubljane, katerega mesta je bil razrešen leta 1931. Zadnje leta se je posebno udeleževal na dobrodelnem polju kot nadzornik in poštvalen član Vincencijeve konference. Velike zasluge si je pridobil za sipece in je kot blaginjski društva Dom slepih nabral toliko denarja, da se je letos mogel kupiti prostor za zgradbo tepega doma. Preostali naše nagloboje sožalje!

Razno.
(Vače nad Litijo.)

Ko se potnik pelje iz Ljubljane proti Zidanemu mostu, opazi pred Litijo na levi strani na lepem hribu veličastno vaško cerkev obdano s precej velikimi biki. V ozadju pa prijazen hriboček z bučkopno cerkvico »Slomške«. To so kraj, ki se skoraj vsakemu izletniku dopadejo. Prosvetno društvo hantaja deluje, pa še kako vneto! Igralci se prav pridno udeležujejo priprav za igre, katerih so med letom že na odru veliko predstavljali. Na sv. večer so prav lepo igrali igro »Stari Ilijac« in jo na Stefanovo ponovili. — Zapustili so nas gospod kupnik in odšli na župnijo k Sv. Helmi. Ko so se poslovljali od nas je bilo marsikako oko roso. Zaslug, ki jih je g. župnik v 10 letih naklonil se velike. To pričajo razne stavbe, ki so se po njihovem prizadevanju kupile za posojilnico in društvo in katera bo treba še preurediti. Zaslug mu ni mogoče povrniti. In hvaležnosti pa mu družbo ob priliki podoknice za slovo poda diplomu častnega članstva. — Dobili smo novega organista, ki z vso vnanjo deluje za povzdigo cerkvenega petja in za napredek društva. — Z veseljem smo sprejeli novega župnega upravitelja g. Antona Poronio. Zelimu mo pri upravljanju teških župnijskih poslov mnogo uspehov in blagoslovov.

Revizor.
(Izlake.)

V prvi številki letošnjega »Domoljuba« je s tem naslovom dopis, katerega podpisani ni pisal. V pojasnilu in resnici na ljubo, blagovolite g. urednik, objaviti ta dopis. G. banovinski revizor ni hodil po imenovanih občinah ampak je prišel nepričakovano dne 15. decembra. Blaginjske knjige sem oddal 19. avgusta 1932 in sicer zato, ker se je poprejšnji Krajni žolski odbor že drugič odpovedal. Na merodajnem mestu sem sam osebno zahteval oddajo blaginjskih poslov. Sam bi bil zahteval revizorja, če bi mi ne bilo znano, da drugi za to dovolj delujejo. Revizorja je kmalu upotabila naslednje: 1. Stavne žolske potrebščine in novi inventar od 18. februarja do 19. avgusta 1932: izdatki 147.564,24 Din; napake: 5,33 Din (5 dinarjev 33 par) pomote od mizarstvih mojstrov nisem odtegnil 5% jamstva, t. j. 248 Din. Prepis od obračuna za 1. 1931 v moje dobro 500 Din. 2. Nova žolska stavba je stala brez naknadnega računa 1.017.000 Din. Številčno sem se zmotil za 100 Din. Založil sem pa sam skupno 8852.—; 3. Peči in štedilniki so stali 64.939,20 Din. — 4. Vrtna ograja je stala 34.693,06 Din. — Glede posojil je vse v redu z ozirom na poprejšnji kr. žolski odbor. — Kar se je govorilo in storilo, to je pa zadeva drugih. Častna dolžnost me veže, da se javno zahvalim g. podjetniku Niko Pavliniču, da je v najtežavnejših časih šel tako poštvalno na roko, kakor tudi bivšemu

Kr. žolskemu odboru v Izlakeh. Pošteno smo delali in poštvali smo ostali! — Izlake, dne 5. jan. 1933. Fr. Osojnik, bivši blaginjski Kr. žol. odbora.

Smrtne kosa.
(Višnja gora.)

Eno uro in pol po nastopu Novega leta, je umrla v Zavrčah pri Višnji gori 23letna mladenka Zavrčnikova Anica, hči bivšega župana občine Krivica vas, Petra Zavrčnika. Pogreb blagopojne se je vršil dne 3. jan. 1933 na farnem pokopališču Višnja gora. Ogromna udeležba pogrebcev, kakor tudi mnogi venci sta pokazali veliko prikljubnost in simpatijo do umrle in Zavrčskove hiše. Ostala nam bo v trajnem spominu.

Odgovor gospoda »Fifije«.
(Trebnje.)

V zadnjem »Pohodu« neki »Fifije« pritakne svojim napadom na posestnika Zafranca in njegovo pravdo s Francetom Opero na Gorenjih Ponikvah tudi Hranilnico in posojilnico v Trebnjem, ki jo krátko imenuje »Faroška« iz Trebnjega. — Radi resnice in zato, da bodo ljudje vedeli, kako je naša posojilnica v tem slučaju ravnala, povemo, da je naša Hranilnica posojila Francetu Opero že leta 1921 znesek 25.000 Din. Franc Opero ni plačeval obresti, a odplačilo glavnice po sploh ni bilo govora. Enajstkrat smo ga opominjali in prošili, naj vsaj obresti plača. Ker so Franceta Opera drugi zvali na dražbo, si Hranilnica ni mogla pomagati drugače, kot da je k družbenemu poslovanju pristopila. Na posebno vprašanje sodišča je Hranilnica izjavila, da rada odstopi od nadaljevanja sodnega postopanja, če dobi vsaj zapadle obresti poravnane. Ker pa niti na to svojo izjavo Hranilnica ni dobila nobenega odgovora, je pač sodno postopanje teklo, ne da bi ona kakorkoli slišala na dražbo. Gospod »Fifije« torej napadno streljal, če je mislil zadeti našo posojilnico in pokazati njeno postopanje kot nepravilno ali nesocialno. Naša posojilnica se zaveda in vselej v vsakem slučaju upošteva, da je radi kmata nastala in da je v zaščito kmata vse njeno poslovanje. Vsi odlični na njen naslov so gladko neupravičeni. Radi prevelike dobrote naše Hranilnice bo Hranilnica v slučaju Franceta Opere izgubila celih 8000 Din na zastavljen obrestih. — Hranilnica in posojilnica v Trebnjem.

Smrti in življenja.
(Metlika.)

83 jih je počela smrt v preteklem letu v metliški župniji. Umrljivost je bila torej velika. Lani je umrlo le 62. To število je močno povzdignil oslovski kašelj in griža. Letos rojenih otrok je poročilo 25. večinoma za oslovskim kašljem. Do šestega leta pa jih je bilo 9. Najbolj tragično je posegla smrt h. Guštinovim na Lokvič, kjer je v dveh dneh počela dva brata v cvetu let. Poročenih je bilo 22 parov. Rojenih pa je bilo 90 otrok — dečkov 49, deklic 41.

Misijonski dan.
(Metlika.)

Lepo so se postavili otroci Marijinega vrtca v Metliki za misijonski praznik 6. jan. z misijonsko pridelitvijo. Radi bi odkupili poganškega otroka in mu pomagali h. Mariji in Jezusu — toda kje vzeti denar? Pa so jo pogodili: dajmo ga zaslužiti! In res so ga služili in precej tudi zaslužili. Prav lepa je bila njihova pridelitev, ki je s svojim peštrm programom in pisanimi oblikami in črtnimi obrisi kar dobro zadovoljila številno občinstvo. Bilo je vsega: za jok in za smeh.

Kaj bo z novimi občaninami?
(Metlika.)

Seveda bi vsak najraje v vsem sam sebi gospodari, toda vemo in čutimo tudi, da se to danes pri nas ne godi. Nihče seveda ni vseveden, gotovo pa je, da imajo vedno nekateri boljše misli. Ni tu kaj mesta, da bi se obirno o tem razpravljalo, niti da bi vse razloge našli, ki vodijo eno ali drugo misel, gotovo pa je, da je občina močnejša in lažja shaja, če je večja. Posebno pa je to važno v času sedanje krize, ko bo po zakonu treba zidati občinski dom, kjer ga še ni. Vemo, da je takih domov še malo, pri naših malih občinah pa jih sploh ni. Zato je v sedanjem brezupnem času nesmiselno nalagati si večjih bremen z zbiranjem malih občin in zidavo občinskih domov. Za to je nedvomno in najbolj modra zamisel onih mož, ki predlagajo za Metliko in vso njeno okolico eno samo občino, katere občinska hiša že stoji. Seveda

bi morda nekateri privržni in lokalni interesi kazali nekoliko drugače, toda če kdaj, je v sedanjem težkem stanju prav posebno važna, da v kolikor skupnosti vsak popusti v politiki svojega domačega praga in utrpi v korist javnega blaga. Kdo vso zadevo trezno in vsestransko premisli, bo gotovo uvidel, da so v občo korist večje, gospodarsko močnejše občine in da za Metliko in vso slovensko bližnjo okolico zadostuje ena sama občina s sedežem v Metliki.

Prosveta.
(Gornji grad.)

Po dolgem času se zopet oglašim. Povedati moram, da tudi naše društvo ne počiva. V jeseni smo igrali »Miklovo Zloro, ki je prav dobro uspelo. Sedaj se pripravljamo na novo, pretresljivo dramo »Prokleta«. To bo nekaj izrednega za Gornji grad. Priredimo jo v soboto ob 8 zvečer ter v nedeljo 15. jan. popoldne ob pol 3. Vabimo vas, da se sodelujete te res lepe igre.

Pripomba: Opozorjamo vsa naša društva v našem okraju, da se pri prodaji vstopnic tola držijo tozadevnih predpisov, da ne bodo imela nepotrebnih sitnosti in stroškov.

Naznanila

Žimski kmetijski tečaj se vrši v Dobu pri Domalah od 15. do 21. januarja, vsak dan od 11 in od 14 do pol 17. Na tečaju bodo predvali kmetijski strokovnjaki iz vseh panog kmetstva. Na predavanje so vabljene vse posejalske kmetijske fante, kakor tudi gospodinjice in dekleta.

Zadruga rokodelskih in sosednih občin Kranju priredi v ponedeljek dne 16. januarja t. l. ob pol 2 popoldne v dvorani Ljudskega doma v Kranju **davčno predavanje**. Predaval bo dast referent zbornice za trgovino, obrt in industrijo Ljubljani g. Franc Zagar. To predavanje je na njeno vsem obrtnikom in trgovcem kranjskega okraja, posebno pa onim z dežele, katerim se bo nudila zopet kmalu taka priložnost. Ker morajo biti do 31. januarja t. l. vložene davčne prijave pridobitno in davek na poslovni promet, naj občniki in trgovci ne zamudijo te redke prilike.

Pevsko društvo Seneberje-Zadobrova priredi v nedeljo, 15. jan. 1933 ob 15 popoldne in jo postavi v nedeljo, 22. jan. ob isti uri popoldne v svojem domu v Seneberjih igro v 8 slikah: »Čarški svet. Prodajalja vstopnic pri g. Francu Lovšcu.

Zadruga rokodelskih in sosednih občin Kranja naznanja, da se bodo vršili pomočniki izpiti za javence dne 9. februarja t. l. Prijave sprejema zadruga do včetrši 15. jan. 1933.

Zborovanje vinogradnikov v Semenu. Dne 15. januarja se vrši v Semiču zborovanje vinogradnikov v svrhu ustanovitve vinarske zadruge »Kromelski okraj. Pričetek zborovanja ob 13.30. Zadrugarstvu in vinarstvu predava stroški kmetijski referent iz Ormožja. Interesenti se včetrši vabijo k čim številnejši udeležbi.

Vse okolišane Smlednika, ki so v našo hišo na praznik 6. januarja brez vstopnic morali od domov, obveščamo, da bomo ponovili uspelo po dejansko dramo »Žrtve spovedne molččnosti« v nedeljo 15. januarja točno ob treh popoldne. Kose ob pol 6. Zagotovite si vstopnice v predprodaji s četrtina naprej. Na svidenje!

Dobova. Krajevni odbor Rdečega križa v Dobovi ima v nedeljo 29. januarja ob 9 v prostori gostilne Kramer svojo redno letno skupščino. Skupščina bo zvezana s proslavo znankega Rdečega križa v spomin ustanovitve Srbskega Rdečega, sedaj Rdečega križa kraljevine Jugoslavije. Vljudo so vabljene vsi redni in podporčni člani, predstojatelji društev, zastopniki občin in zastopniki člani vseh tukušnjih društev. — Odbor.

Boljinska Bistrica. Prosvetno društvo vzori v nedeljo 15. januarja ob treh popoldne v »Vodac«.

Trgovcem in obrtnikom je nemčljina že vso no potrebna. Naučite se je lahko pismenim polja. Ugodno posebno za tiste, ki ne morejo obiskovati tečajev in drago plačevati učiteljev. Dopolniti tečaj traja eno leto in stane mesečno samo 15 Din. Prijave pošljite na upravo »Domoljuba« pod oštebo »Nemčljina 15«. Priložite znanost za oigovot.

Kako pa naj vem, kdaj bo minula naša vožnja s tem čolnom po jezeru, ko pa nimam ura pri sebi?

Colnar: »Brez skrbi gospod, dosti več ti eno uro se čoln ne bo držal na površju, ker in tam ob strani precejšnjo luknjo.«

Ključ dobrega zdravja!

Dobro tek so vedno imeli za ključ dobrega zdravja. Dandanes se pa bodisi vsled slabe hrane bodisi vsled življenjskih razmer prepo-
gosto pojavljajo nerednosti prebavnih organov. To se pokaže pred-

vsem v pomanjkanju teka, dalje v glavobolu, prilišku krvi v glavo, v vadijovalju, krutih, studu do jodi, napetosti itd. Proti temu se priporoča redna poraba močne švedske lekture »Elsas« (švedske kapljice) lekarnarja Fellerja. 2 steklenici Dina 50 — 4 steklenice Dina 92 — z zavojnico in poštno vred pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Denja, Elsatrg 16 (Savska banovina).
Odobreno od Min. sec. pol. in narodnega zdravja št. br. 349 ed. 14. III. 1932.

Radio

PROGRAM RADIO LJUBLJANE

od 12. do 17. januarja 1933.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevno
vesti — 13.00 17.30 Salonski kvintet — 22.00 Cas,
poročila. — Osvetlek, 12. jan.: Opoldne radio kvar-
tet — 18.30 Italijanska — 19. Modeliranje člo-
vske postaje — 19.30 Pogovor s poslušalci 20.00
Prenos iz ljubljanske opere »Adel in Mara. — Pe-
tek, 13. januarja: 11.15 Soliska ura — 18.30 Zemlje-
pis slovenski pokrajini — 19.00 Francoščina — 19.30
Zdravstvo vprašanje za družino in dom — 20.00
Prenos iz Belgrada — 22.15 Plošče. — Sobota,
14. januarja: 19.00 Poglavlje iz sociologije,
19.30 Iz zgodovine filozofije — 20.00 Večer ruske
glasbe: Samospevi ge. Asajev in Popove, Sa-
lonski kvintet — 22.15 Magistrov šrneli kvartet.
— Nedelja, 15. jan.: 7.30 Sadržstvo — 8.00 Na-
sveti za kmetovalce — 8.15 Gimnastika — 8.45
Poročila — 9.00 Versko predavanje — 9.30 Pre-
nos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 10.00 Elek-
troničnik — 10.30 Vremenske napovedi — 11 Sa-
lonski kvartet — 12.00 Cas, poročila, plošče —
12.45 Kmetijsko predavanje — 13.45 Šrneli kvar-
tet Pilič — 16.30 Tri hčere, igra ljudski oder —
20.00 Lekarjev večer. Sodelujejo: gđe: p. Banovec,
Orkester Triglav. — 21.30 Tamburaški sekstet —
22.00 Cas, poročila, plošče. — Ponedeljek, 16. ja-
nuarja: 18.30 Esperanto — 19.00 Srbohrvaščina —
9.30 — 20. Prenos opere iz Belgrada. — Terek,
17. januarja: 11.15 Soliska ura, popoldne radio-
kvartet — 18.30 Nemščina — 19.00 Človeška biva-
lišča — 19.30 Sorica — 20.00 Prenos iz Zagreba —
22.15 Salonski kvintet. — Sreda, 18. januarja:
7.30 Otroški kotiček — 18.00 Salonski kvintet —
9.00 Ruščina — 10.30 Literarna ura — 20.00 Pre-
nos opere iz Zagreba: Strizeno, konešč (Baranovič).

Nove knjige in skladbe

k Deset mašnih pesmi za mešani zbor z orgla
ni, zložil Josip Zrimšek, Samozaložba. Cena 1200
2 Din. — Mašnih pesmi najbolj potrebujemo iz-
red vseh drugih cerkvenih napevov, ker jih po-
mo v vseh cerkvenih dobah skozi vse leto. Pri-
lože mašne pesmi so zložene na najnovejša besela
naših novjših pesnikov kakor: Gregor Mali,
Tertelj in St. Tonkili. Slog napevov je vseskozi
cerkven, napevi zelo pevni in zanimivi. Glasovi se
sreče v nekaterih vrstijo tako, da prične eno-
samno ali doglasno z orglami, nato zopet štirio-
samno, nastopijo samo ženski ali samo moški gla-
sovi in s tem načinom nudijo lepo in pestro glas-
no sliko. Te mašne pesmi priporočamo vsem
cerkveni večjim in manjšim, ker se jih bodo prvi
in drugi učili in peli. Dobivajo se tudi v Jugoslovanski
knjarni v Ljubljani.
— k Sv. zakon — vrelec življenja. Mislil ob okrož-
ni Pija XI. »Casti communie podane v enajstih
svetih. Napisal Franc Zabret, kovovski župnik. Za-
bni župni urad v Koprju. Pisatelj nam v drobni
pliki temeljito in nad vse jasno razlaga vse, kar
treba katoličanom vedeti o svetosti zakona. Brez
kajzice bi ne smela biti nobena slovenska dru-
žina. Opozorjamo naše čitatelje, da bomo s tej lepi
pliki nekoliko obširneje spregovorili prihodnjič v
»Domoljubu« priloži »Mati in gospodinja«.

Trgovci

Male izložitna okna in Vam zavopelo, naročite zaščiten
»REGENTOL«, ki Vam brez truda odstrani zasoplet
okna. Stane poštno proslo Din 15 —. Pilič: »Re-
gentol«, Ljubljana, poštni predal 379.

Veliko sreče in blagostanja v letu 1933

zeli poslovnim prilateljem in znancem,
ter se priporočam

Štebe Anton, lesarsko

Moše, poštna Komenda

n Predoslje. Božična legenda »Trije kralji« je
dosegla v nedeljo 8. januarja na našem odru tak
uspeh, kakor nobena igra po vojni. Ponovimo jo v
nedeljo 15. januarja. Začetek ob pol štirih popoldne.
To v vednost vsem, zlasti tistim mnogostevnim iz
okolice, ki so na praznik sv. Treh kraljev žal za-
stoj premerili pol v Predoslje. Naj ne zamerijo!
Nismo namreč za ta dan dobili obl. dovoljenja.

Mali oglasnik

Vanka drobna vrstica ali nje prostor velja za
enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo
samo polovico, ako kupujejo kmetijske po-
trebščine ali prodajajo svoje pridelke ali
iščejo poslovanje oziroma obrtniki pomočnikov
ali vajencev in narobe.

Z loushi pučki

proda po nizki ceni
Jožef Slak, Repše št. 17
p. Trebnje, Dolenjsko.

Din 40.000 posojila

proti vknjižbi na prvo
mesto na posestvo in
obrtištem. — Naslov v
upravi pod št. 95.

Hlapec

priden, pošten
18 let mesta —
Naslov pod št. 333.

Pohištvo

se kupi po
ugodnih cenah pri
Egidiju in Karolu
Erjavcu, Brod, St. Vid
nad Ljubljano.

Zamije

za 30—40 tisoč
Din kupim. —
Ponudbe na upravo Do-
moljuba pod »svet« 116.

Divjake

jabolčne in
hruškovke po
zelo nizki ceni nudi:
Gabrijel Koren, St. Ilj
pri Velenju.

Rmečko dekle

pridno, pošteno
sprejem. Naslov na
upravi pod št. 310.

Moda 1933.

Najmodernejše kroje, po katerih
vsak krojač, šivilja pri-
brani čas in blago, se
bo učilo v letu po
najnovejši modi. Večje
se prične 18. januarja.
Za vsakršni poduk šiv-
vanja v lastnem salo-
nu. Izdelava krojev po
meri. Ocenjeni se ob
zaključku preskrbuje-
jo službo! — Krojevo
učilišče in modni salon
Šmartinska cesta št. 24.
Ljubljana.

MODERNA SPALNICA

z marmor. ploščami in brušenim trgalom poceni
napredaj ali se zamenja za suha drva. Oražnova 3/L

Dorodont

proleži za hitro, učinkovito in varno glavo. Sredstvo,
ki je čisto varno, učinkovito, dobro pa s posrednim postopkom
samo Din 15 —. Pilič: »DORODONT«, Ljubljana,
poštni predal 379.

Za smeh

Dobernik se je rad pohvalil, češ da je naj-
boljši lovec v vsej dolini. Ker je bil že star, se
je nekoga dne najel fanta, ki naj nosi puško.
za njim in mu jo boče s petroni. »Za vsak
izstrelek, ki bo zgrešil zajca, dobiš en dinar,«
je rekel fantu. Ko sta zvečer prišla domov, je
sosedov Miha vprašal Jakca, kako je bilo. »O,
čisto dobro, deset dinarjev sem zaslužil, pa
bi bil lahko še več, če bi imel pri sebi več
slepih patron.«

Tajec si je za praznike ogledal star, raz-
padajoč grad in vodnik mu je pravil, da so v
zvezi s temi razvalinami strašne zgodbe. Če
bi mu jih pravil, bi se mu lasje zježili. Tajec
se je namahnil rekoč: »Tega pa ne verja-
mem.« — »Kako to, mar ste tako zelo pogum-
ni?« je vprašal vodnik. — »Ne, to ne, pač pa
sem popolnoma plašan.«

DENTKISTA ALBINA FORSTER

(ZOBNA PRAKSA V LOGATCU)

ordinira vse delovne dni, razen sredo in
soboto popoldne. Telefon 6.

Velikanski parnik se je počasi bližal bre-
gu, ko mu je v napotje priveslal majhen čoln,
v katerem je sedel en sam ribič. »Hej, vi tam
spodaj, zgubite se mi spotik!« je dejal neki
glas na parniku. — Ribič pa se je ozri kvišku
ter dejal: »Ali ste vi poveljnik tega vozila?«
— »Ne,« je odvrnil oni tam gori. — »Potem
pa molčite in se menite s sebi enakimi! Jar
sem poveljnik tega čolna!«

Odvetnik: »Pravite, da vaš mož služi?«
Priča: »Da, prav to dni bo odslužil tri
leta robije.«

»Gospod Gantar,« je prišel mladenič z ne-
gotovim glasom, »am, da, ali bi...« — »I se-
veda, lahko je vzamete,« je odvrnil Gantar.
— Mladenič je dvignil glavo: »Kako, prostim,
koga naj vzamem?« — »I, mojo hčer, saj ste
prišli radi tega, ne?« — »Ne, gospod Gantar,
hotel sem vas le prositi, če bi mi mogli poso-
diti dvostotni dinarjev.« — »Nikakor ne,« je od-
vrnil Gantar ostro, »saj vas komaj poznam.«

Kolesarji

priljubljeni si dnevne izdatke za popravila kračnih cest (kuli-
schlauch) in naročite takoj VULKANCET. Za celo leto za-
ščitite svo varnost, ki staneja v novodolm poštno proslo
Din 33 —. Pilič: »Vulkancet«, Ljubljana, poštni predal 379.

Novootvorjena trgovina z železnino

KOVINA v Kranju

je v Majdičevi hiši poleg gimnazije

Priporoča vse potrebno
za dom

kmetu
obrnika
stavbenika
industrijo

Kranj, dne 16. januarja 1933

